

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtöken és vasárnap.

OMGE évi tagdíj díj:

200 holdig 1/4 q buza egyenértékű	500
1000 " " " " " "	1000
5000 " " " " " "	5000
össen félévi	10000

Előfizetési díjak:

1 q buza egyenértékű szeptemberi kezdéssel	300,000 K.
Egyéb tagok részére évi tagdíj	4 aranykorona = 50,000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

As egyetemes tanács felügyelete alatt
Kiadási felelős: **Szilágyi Kollán**
As OMGE igazgatója
Feladv. szerkesztő: **Mudny Barna**
Társaságos: **Motlsmeyer Imre**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztételek-u. 8. Telefon: József 81-08

Időleges előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegyenlítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak:	Előfizetőknek:
Egy évre — 200,000 K.	Egy évre — 520,000 K.
Félévre — 100,000 " "	Félévre — 100,000 " "
Negyedévre — 50,000 " "	Negyedévre — 50,000 " "

Külföldre a fenti árak kétszerese
Kiszámlázást csak napiári negyedévekre fogadjunk el
Kiadási hivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Tel.: József 98-33

TARTALOM:

- Főkezeservekedés a termelők bekerítésére.
- Jelentős fuvardíjkezesvények és kisnyeres mulasztások.
- A nemcsitett vetőmagvak termesztése. (Székács Elemér.)
- A talaj savtartalmának és mérgezőségének megállapítása. II. (Vörstmann G. dr. és Langhard V.)
- A Resinol buzacsvirágzó laboratóriumi és szabadföldi vizsgálata. (Bochnár János dr.)
- Új rendeletek. (Rendeltet a egyenértékűföldtelekről.)
- Legény Odén.
- A földművelésügyi minisztérium boajoltja le a svájci tenyészállathozozatalt.
- Vegey közlemények.
- Fősede, kereskedélem.
- Szerkesztői híretek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL

Meghívó.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állatgondozásügyi szakosztálya a Somogyvármegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve szeptember 26-27-én Kaposvárott tanulmányi szemináriummal kapcsolatosan

állattenyésztési vándorgyűlést

rendez, amelynek programja a következő:

Szeptember 25., péntek. Indulás Budapest keleti p.-u.-ról a délután 14:10 órakor induló gyorsvonattal. Érkezés Kaposvárra 18:35 órakor. Elszállásolás. Este 20 órakor közös vacsora a Nemzeti Kaszinóban. Ejjeli szállás Kaposvárott.

Szeptember 26., szombat. Indulás reggel 8 órakor a Turul-szálloda elő kocsikon a **Mezőgazdasági Ipar R.-T.** kaposvári béruradalmának megtekintésére. (Kaposfüred: szimmentáli tehénészet és tenyészet; Zaránypuszta: montafóni és hollandi tenyészet és kereszteszések; Répáspuszta: szimmentáli tenyészet, székgyár és kisvasuti javító-műhely). 13 órakor ebéd Répáspuszta. 15 órakor a tanulmányi szemle folytatása. (Kisvánpuszta: mangalica sertésstenyészet; Fészerlak: hidegverű tenyésztés, hollandi és montafóni tehénészet, francia fésűjuhászat; Sántospuszta: sertéshizalada). Visszaérkezés este 19 óra után Kaposvárra. Este 20 órakor közös vacsora a Nemzeti Kaszinóban. Ejjeli szállás Kaposvárott.

Szeptember 27., vasárnap. Indulás 7:30 órakor a Turul-szálloda elő kocsikon a **Magyar Kegyes Tanítórend** uradalmának és a Somogyvármegyei Gazdasági Egyesület által a földművelésügyi minisztérium, Somogy vármegye törvényhatósága és az Alsóduanántúli Mezőgazdasági Kamara támogatásával Taszáron rendezett **16- és szarvasmarhadíjazás** megtekintésére. (Érkezés 8 óra után Taszárra, ott a Kegyes Tanítórend bonyhád-szimmentáli tehénészetének, mangalica sertésstenyészetének és angol félvér ménésének megtekintése. 10:10 órakor a Taszáron a vasút melletti réten rendezett **16- és szarvasmarhadíjazás** megtekintése. 11:30 órakor továbbindulás Orciba, ott a Kegyes Tanítórend szimmentáli tenyészetének, mangalica sertésstenyészetének, a juhászatnak és a halastavaknak megtekintése.) Ebéd 13 órakor Orciban. Visszaindulás Orciból Kaposvárra kocsikon délután 15 órakor. Délután **16:30 órakor Kaposvárott a vármegyei gazdasági nagytermében állattenyésztési vándorgyűlés**, amelynek programja később fog közölteni. Este 20 órakor közös vacsora a kaszinóban.

Szeptember 28., hétfő. Visszaútazás Kaposvárról éjjel 2:01 órakor gyors-, 0:43 órakor személy-, vagy reggel 6:26 órakor személy-, 10:19 órakor gyorsvonattal, amelyek Buda-

pest keleti pályaudvarra érkeznek 6:10, 8:50, 12:15 és 14:15 órakor.

A kaposvári vándorgyűlésen és tanulmányi szemináriumon való részvételi szándékot mielőbb, de legkésőbb szeptember hó 19-ig az OMGE titkári hivatalánál be kell jelenteni. Ha a jelentkezés olyan nagymérvű volna, hogy a részvételi létszám korlátozása váltnék szükségessé, akkor a jelentkezés sorrendje a mérvadó. Mivel az előző vándorgyűlésekre sok olyan jelentkezés történt, amelyek később lemondattak, kérjük, hogy csak azok jelentkezzenek, akik biztosan el is tudnak jönni. A Somogy megye területén lakó gazdátársak ne az OMGE-nál, hanem a Somogyvármegyei Gazdasági Egyesületnél jeleítsék be részvételi szándékukat. Minden jelentkező legyen szives közzölni, hogy mikor és hol fog vasutra szállni, illetve hol fog a társaságnak Budapestről induló zöméhez csatlakozni. Budapestre előreláthatólag egy II. osztályú külön vasuti kocsit fog a társaság rendelkezésére állítani, a beazállásnál tessék majd eziránt érdeklődni.

Budapest, 1925. szeptember hó 4-én.
Döry Hugó s. k.,
szakosztályi elnök.

Egyről-másról.

Tőkezeservekedés a termelők bekerítésére.

Alábbi közleményt lapunk egyik jeles munkatársától vettük, aki a gabonázásdén is otthonos lévén, közvetlen tapasztalatai nyomán tárja fel a cikkben foglalt adatokat és megállapításokat, amelyeket ténybeliellenek kell elfogadnunk: az ezekhez fűzött következtetések azonban természetesen csak tudósítónk egyéni véleményét fejezik ki.

Közép-Európát a háború, de még inkább a béke valósággal rongyokká tépte, azonban — ugyilátszik — a mozgatóke mégis összehozta a maga üzletileg borzalmisan egységes Közép-Európáját. Most a bőséges európai termésre veti rá magát. Hogyan történt, nem tudjuk, csak azt látjuk, hogy **Közép-Európa összes jelentékenyebb nagymalmái a nagybankok kezébe kerültek.** Így van ez Jugoszláviában, Romániában, Lengyelországban, Németországban, Ausztriában, Csehszlovákiában és persze Magyarországon is. És azt látjuk, hogy a felsorolt hét államban a nagymalmok egységesen járnak el: **egységesen nem vásároznak komoly gabonamennyiségeket és egységesen nem ártnak raktárra.** Belgrád, Zágráb, Bukarest, Varsó, Berlin, Hamburg, Stettin, München, Magdeburg, Bécs, Prága, Pozsony, Brünn és Budapest gabonatózsdéin, mintha csak összebeszéltek volna, a nagymalmok tartózkodnak a gabonavételektől. Valósággal bojkottálják a gabonapiacokat, a tőzsdékre naponkint csupán figyelő őrszemeiket küldik ki. Ezt állapítja meg Közép-Európa minden napi és hetilapjának tőzsdéjelentése már hetek óta. A nagymalmok többsége fölött rendelkező nagybankok irányítják így a dolgokat.

Ezt az üzleti politikát mindenütt ugyanazok a jelenségek kísérik és pedig ugyancsak mindenütt a termelők mérhetetlen kárára. A termelő mindenütt nyakig benne van különböző kötelezettségeiben, a lejáratok szorítják és pénzt kell szereznie, hogy

fizetni tudjon. Termését azonban nem veszik, hanem szivesen adnak reá kölcsönt, amelyet majd a későbbi értékesítéskor vissza kell fizetnie. Az ilyen buza-kölcsönök egész Közép-Európában egyformák, mert hiszen ezeket mindenütt a nagymalmok birtokoló nagybankok adják, és a feltételek szinte teljesen azonosak: a kölcsön nem lehet több, mint a gabona mai piaci árának a fele. Jegyeztetik a tőzsdén, hogy ennyi és ennyi mennyiséget megvettek „felekasszal”, vagyis felét készpénzben azonnal, kifizetve. A vételi ügyletbe burkolt kölcsön összege tehát az aznapi árfolyam fele. Most aztán jön a kölcsön folyósítása, amikor a váltóval is fedezett adósság kamatai egy negyedévre előzetesen levonásba kerülnek. A kamat- és költségszedésben is csodálatosan egységesek a középeurópai gabona- és malombankok. Ezekben a címeken **20 százalék a pénz ára** és már a negyedéves kölcsön kifizetésénél 5 százalékot lecsednek. De nem erre a csekélységre pályáznak. Az új középeurópai gabonapiacok konjunktúra az ezzel foglalkozó nagybankok számára sokkal nagyobb hasznokat ígér.

Az eladni nem tudó és kölcsönre szorult gazdák biztosítékul lekötött buzában a középeurópai malombankok olyan gabonátömegekkel rendelkeznek, hogy diktálhatni romélik az árképződést. Ehhez hatalmas fegyvert ad a kezükbe az idő. A most folyósított buza-kölcsönök ugyanis egész Közép-Európában egyaránt november-december-januári esedékességűek, tehát abban az időszakban, amikor az európai piacon megjelenik a földgömb déli részein termő gabona, amelyet főként Ausztrália, Dél-Afrika és Argentína dönt tömegesen Európába.

A nagybankok — a gazdáknak a kezükben levő buzával fedezve lévén — időközben, vagyis a „zálog-buzák” birtoklásának első percétől kezdve a mai és időközben jobb áron ugy spekulálhatnak, ahogy akarnak. Amikor aztán a gazdák zálogbuzájával kspekuláltak magukat, vagyis a földgömb déli világtájain beérő, ugynevezett „téli” buzában az európai piacon való megjelenésekor a gabonák nagy-mérvű csökkenésével számolnak és — ekkortájt válik esedékesekké a buza-kölcsönök visszafizetése.

Mi lesz ekkor a buza ára?

Egyszerre jelenkezik a piacokon az áresés hírére mind az a buza, amely 1. addig Európában nem talált vevőre a nagybankok mesterkedése miatt, 2. amely a buzaváltók be nem váltása miatt tőzsdéi árverésre vagy másfajta kényszereladásra kerül és 3. amely a déli világtájakra jut téli buzaként Európába. Eszerint előreláthatóan olyan óriási mennyiségek tolnak a buzaváltók lejárati idején az európai piacokra, hogy a bankok számítása szerint enni kell a buza árának és a kölcsönvevők zálogbuzája ugy adódik el, hogy a termelők örülhetnek, ha csupán a váltóikat kaphják vissza szárazon, mert a kamatok, költségek, árvesztések meg a kölcsönösszeg fel-eszik az akkor elérhető buzaárakat. A malombankok pedig összespekulált tőkékkel ott állnak majd, hogy betáblázási kölcsönökkel tovább folytassák a gazdák magukhozölését. Volt ez már ugy, hogy a kis- és a nagygazda nyakig besüppedt a bankok váltótárcáiba és Amerika ennek a rendszernek köszön

Vetőmagvak csávázásához:
„Porzol“-t száraz uton való pácoláshoz
„Higosan“ higanytartalmu csávázószert
„Uspulun“ por- és nedvespácol legelőcsőben szállít a
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkeze, Budapest, V., Aikotmány-u. 29.

Gőzekezeszántáshoz
elsőosztályu porosz szenet
legelőnyösebb feltételek mellett szállítja szénosztályunk
Mai számunk 18 oldal.
Enek a számnak ára 4000 K.

heti, hogy az utolsó harminc esztendőben a legértékesebb európai munkaerők tízmilliói oda kivándoroltak és Európa rovására megteremtették Amerika világhatalmát.

A világháborúval járó pénzüromlás következményeként az ingatlanok felszabadultak a bankok járma alól. A játék azonban újra kezdődik. A pékek a gabonával való ügyeskedésnek kis jobbágyai már a nagymalmok kezében vannak: őket még a télen és a tavasszal „tették be” a rengeteg lisztkeletébe és ma alig van például pesti pékség, amely nem nyögne a malombankok igáját.

Most a gazdák vannak soron kerek Európában és még nem látjuk a védekezés erőleyes mozdulatait a malom- és a gabonabankok láthatatlan szálakkal egybefont nemzetközi kartellje ellen.

Ugy vélem, hogy a termelés kiszorolására irányuló szervezkedés ellen a védekezésnek két módja jön elsősorban figyelembe. Először a gabonaközpontok hálózatának megteremtése, másodsor a szövetségi hitelszervezetek kifejlesztése. A gazdaközönségnek komoly szervezkedő mozgalmat kell megindítania az önségely alapján, mert máskülönben a mezőgazdaság a nyereszkező hitelezés zsákmánytárgyává válik.

Az előrebocsátott közleményhez a „Köztelek” tőzsdei rovatvezetője a következő megjegyzéseket fűzi:

Tökéletesen egyetértek az elmondottakkal abban, hogy a termelők kiszákmányolására szervezett hadjárat folyik, amellyel szemben ugyszólván teljesen tehetetlenek vagyunk. Az előrebocsátott cikk következtetéseivel szemben azonban az érem másik oldalára is rá kell világítanom. Szerény véleményem szerint a szerző által megjósolt kontremín munkájának hatása már most mutatkozik a gabonapiacokon.

A gazdák ugyanis már március-áprilisban eladták az újtermésű búzát feikaszára. Nézetem szerint az ebben az időben előre eladott búzák az ideai termés jelentékenyebb részét teszik és decemberi eladásra aránylag kisebb mennyiség fog kerülni. A múlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy decemberben már a malmok raktáraiban van a termés jelentékeny része, így az ő érdekük az, hogy a gabona ára emelkedjék. A déli félgömb búzatermése, amely januárban kerül piacra, csak annyiban befolyásolja az árakat, amennyiben nálunk magasabb lenne a buzaár, mint az argentinai újbuza ideszállitva Európába.

Ezt az eshetőséget a mai árviszonyok mellett elképzelni nem lehet, mert a termelési költségeket meg kell kapnia egy a tengerentúli, mint az ideát termelő gazdának, különben felhagynak a búzatermeléssel és más mezőgazdasági termelésre térnek át. A gabonátözsdeinek pedig az északi félgömb új termése, azaz júniusig szüksége van hosszra, hogy haszonnal tudja elhelyezni az aratások összeszedett készleteket, így tehát januártól-júniusig előreláthatóan be kell következnie a javuló irányzatnak. Csak az a kár, hogy a gazdák termése ezt már csak a malmok raktáraiban szokta megélni.

Mi magunk tartózkodunk attól, hogy a gabonárak várható alakulásának kényes kérdésében jóslatokba bocsátkozzunk. Ha olyan bizonyosak volnának a várható eredmények felől, akkor kezünkben bírnánk a meggazdagodás kulcsát. Azonban, hogy a tőzsdén nincsenek bizonyosságok, mutatja az, hogy maga a spekuláció is megoszlik a hossz és a besség irányzat között s a végén az nyer, aki ellalálja, hogy az árképződés természetes tényezőinek, a termelésnek és a fogyasztásnak mérkőzéséből milyen eredmény és mikor fog kialakulni. Am az az egy kétségtelen, hogy aratás után, amidőn a gazdák tulajdonmóréze kénytelen piacra vetni a készrút, tapasztalat szerint arra irányul az igyekezet, hogy a nagyfogyasztó és a közvetítő spekuláció minél olcsóbban vegye fel a készletet és ezt az magától értetően adódó üzleti érdekét most a kivételes pénzüszükség is hathatósan támogatja. Eppen most értesül a „Budapesti Hírlap” arról, hogy Meskó Zoltán nemzetgyűlési képviselő e hó 2-án felkereste Vass József

helyettes miniszterelnököt és szövéttette előtte, hogy a gazdák vidéken 280.000 koronás áron kénytelenek elvesztegetni búzatermésüket, amit spekulánsok vásárolnak össze és minthogy ezeket a készleteket nem hozzák piacra, mert az árak emelkedésére számítanak, az olcsó buzaárból a városi fogyasztóknak sincs hasznuk. Nem menekülés a gazdák számára az sem, ha váltókölcseönt veznek fel a búzára, mert a magas kamatok éppen úgy cinyelik az esetleges áremelkedés hasznát, mint ahogyan a közpénz használata is általában véve rosszul sült el az értéktözsde konjunkturális időszakában. A buza 20 vagy még magasabb százalékos kocsoltatása is nagyon kötséges vállalkozás. A termelők helyzetének orvoslására valóban csak a varrans hitellel egybekapcsolt közraktári hálózat kiépítése látszik alkalmasnak és csak sajnálnunk lehet, hogy a beruházási program keretében erről a fontos közgazdasági alkotásról semminemű gondoskodás nem történt.

Jelentős fuvardíjkezdmények és kicsinyes mulasztások.

A Köztelek indította meg a harcot a szeged-bajai szállítási viszonylat rendkívül magas és tarthatatlan fuvardíja ellen, amely úgy alakult, hogy a fuvardíj számítása háromszor törik meg és így négyszer kezdik előlről számolni. A közleményeinkben kifejtett felfogást a gazdasági tényezők magukévá tették s a küzdelem végre olyan eredményt ért el, amely lehetővé teszi a mai Dél-Magyarország gabonájának és örleményeinek versenyképes értékesítését. A MÁV ugyanis 1925. augusztus 30-tól visszavonásig, de legkésőbb 1925. végéig kizárólag gabona és örlemények szállítására egybeolvasított fuvardíjat engedélyezett. Eddig egy tízezer kilogrammos küldeményért 4.310.000 K-t kellett fizetni Bajáról Szegedre, vagy viszont; az új bár csak időleges kedvezmény alapján, ez a fuvardíj lecsökken 2.730.000 K-ra, vagyis a díjtétel 431 helyett 273. Tizenöttonnás szállítmányoknál a díjtétel még kisebb: 244. A kikötött utirány azonban Bácsalmás, Kiskunhalas, Kiskunfélegyháza. A baja-szegedi egységes alapfuvardíjat kell számítani akkor is erre az utvonlra, ha a küldemény messzebből jön, de teljesen áthalad ezen az utvonalon. A Józsa-féle díjtételeknyv adatai szerint 70 viszonylatban változik meg a gabona ára és örleményekre a fuvardíj, amelynek új és régi mértékéről az alábbi felállítás tájékoztatja a délvidéki gazdaközönséget:

Tíz ezer kilogrammos kocsirakományonként a fuvardíj:

Algyő-től-Bajáig	... volt 4.400.000 K., most 3.380.000 K.
Apátfalva-Baja	... 5.380.000 " " 3.800.000 "
Békés-Baja	... 4.680.000 " " 3.450.000 "
Békéscsaba-Baja	... 4.680.000 " " 4.380.000 "
Békéscsaba-Baja	... 4.680.000 " " 4.380.000 "
Békéscsaba-Baja	... 4.680.000 " " 4.380.000 "
Csanádpalota-Baja	... 5.070.000 " " 4.460.000 "
Csanádpalota-Baja	... 5.070.000 " " 4.460.000 "
Csorvás-Baja	... 4.790.000 " " 4.020.000 "
Deszk-Baja	... 5.020.000 " " 4.120.000 "
Elek-Baja	... 5.350.000 " " 4.750.000 "
Főidek-Baja	... 5.320.000 " " 4.330.000 "
Gádosor-Baja	... 4.920.000 " " 4.950.000 "
Gyula-Baja	... 4.740.000 " " 4.570.000 "
Hódmezővásárhely-Baja	... 4.630.000 " " 3.580.000 "
Justharmaj-Baja	... 4.880.000 " " 4.580.000 "
Kétegyháza-Baja	... 4.740.000 " " 4.570.000 "
Kiscsák-Baja	... 5.240.000 " " 4.730.000 "
Kötegyán-Baja	... 4.880.000 " " 4.750.000 "
Lékösháza-Baja	... 4.790.000 " " 4.650.000 "
Magyarbányhegyes-Baja	... 5.520.000 " " 4.450.000 "
Magyarcsanak-Baja	... 5.870.000 " " 4.441.000 "
Makó-Baja	... 5.260.000 " " 3.880.000 "
Medgyesegyháza-Baja	... 5.440.000 " " 4.550.000 "
Mezőhegyes-Baja	... 4.770.000 " " 4.190.000 "
Mezőkovácsháza-Baja	... 5.620.000 " " 4.360.000 "
Mindszent-Baja	... 5.340.000 " " 4.360.000 "
Nagyszénás-Baja	... 5.360.000 " " 4.650.000 "
Oroszlány-Baja	... 4.880.000 " " 3.950.000 "
Pálmátér-Baja	... 5.320.000 " " 4.680.000 "
Röszke-Baja	... 4.460.000 " " 3.410.000 "
Sarkad-Baja	... 4.780.000 " " 4.850.000 "
Szentotornya-Baja	... 5.030.000 " " 4.560.000 "
Szeged-Baja	... 4.310.000 " " 2.790.000 "
Szakács-Baja	... 5.290.000 " " 4.240.000 "
Telhisztanya-Baja	... 5.560.000 " " 4.441.000 "
Tompapuszta-Baja	... 5.930.000 " " 4.350.000 "
Tótkomlós-Baja	... 5.780.000 " " 4.730.000 "

Vásárhelykutas-Baja	... volt 4.830.000 K., most 3.800.000 K.
Dávod-Békéscsaba	... 5.550.000 " " 5.250.000 "
Gara-Békéscsaba	... 5.450.000 " " 5.150.000 "
Vaskút-Békéscsaba	... 5.310.000 " " 5.010.000 "
Apátfalva-H. bonyhád	... 5.390.000 " " 4.850.000 "
Csanád-H. bonyhád	... 5.630.000 " " 5.090.000 "
Deszk-Hidasbonyhád	... 5.030.000 " " 4.490.000 "
M. csanak-H. bonyhád	... 5.550.000 " " 5.460.000 "
Makó-Hidasbonyhád	... 5.270.000 " " 4.730.000 "
M. hegyes-H. bonyhád	... 5.490.000 " " 5.240.000 "
Tompap-H. bonyhád	... 5.630.000 " " 5.400.000 "
Bátaszék-Hódmezőv.	... 4.620.000 " " 4.410.000 "
Dávod-Hódmezőv.	... 4.740.000 " " 4.450.000 "
Gara-Hódmezőv.	... 5.400.000 " " 4.350.000 "
Vaskút-Hódmezőv.	... 5.290.000 " " 4.210.000 "
Apátfalva-Máza-Szászv.	... 5.320.000 " " 4.970.000 "
Csanak-Máza-Szászv.	... 5.580.000 " " 5.210.000 "
Deszk-Máza-Szászv.	... 4.960.000 " " 4.810.000 "
Makó-Máza-Szászv.	... 5.200.000 " " 5.070.000 "
Mezőh.-Máza-Szászv.	... 5.420.000 " " 5.390.000 "
Tompap-Máza-Szászv.	... 5.560.000 " " 5.520.000 "
Dávod-Oroszlány	... 5.520.000 " " 4.820.000 "
Gara-Oroszlány	... 5.430.000 " " 4.720.000 "
Vaskút-Oroszlány	... 5.490.000 " " 4.580.000 "
Bátaszék-Szeged	... 4.440.000 " " 3.560.000 "
Dávod-Szeged	... 5.180.000 " " 3.600.000 "
Deszk-Szeged	... 4.570.000 " " 4.220.000 "
Gara-Szeged	... 5.080.000 " " 3.500.000 "
Hidasbonyhád-Szeged	... 4.320.000 " " 3.780.000 "
Máza-Szászv.-Szeged	... 4.250.000 " " 3.900.000 "
Nagymanyok-Szeged	... 4.320.000 " " 3.900.000 "
Sárpilis-Öberek-Szeged	... 4.640.000 " " 4.170.000 "
Vaskút-Szeged	... 4.940.000 " " 3.860.000 "
Váralja-Szeged	... 4.320.000 " " 3.890.000 "

Tizenöt ezer kilogrammos kocsirakományoknál a mostani tízezer kilogrammos fuvardíjak további mintegy tíz százalékkal csökkennek.

Hangsúlyoznunk kell azonban azt az újabb igazságtalanságot, hogy ez a kedvezmény nem terjed ki például a szeged-bajai viszonylaton és vonalon belül fekvő Kiskundorozsma, Szatymaz, Kistelek, Bácsalmás, Bácsbokod-Bácsborsód állomásokon vagy állomásokra feladott küldeményekre. A MÁV, ugy-látszik, azt akarja elérni, hogy ezeken az állomásokon továbbítsák a küldeményeket előbb Szegedre, illetve Bajára és ott új fuvarlevelekkel adják újból fel a végleges rendeltető állomásra. De akkor legalább mondja meg ezt a MÁV, mert ahogyan mi a kedvezményt értelmezzük, az csak a Szeged, illetve Baja mögött fekvő állomásokra nyervehet alkalmazást az ugynevezett „átmenet”-ben. A kiskundorozsmai termelő, aki egy ugrásnyira van Szegedtől, sokkal többet fizet most Bajáig, mint a szegedi, mert az eddigi 421 a díjtétele. Ha azonban Kiskundorozsmáról előbb Szegedre küldeti a vagonját, ezért 56 a díjtétel, ha azután innen új fuvarlevellel szállítja tovább a kedvezményes szeged-bajai egységes szakaszon, ezért 273 a díjtétel, ez összesen 329, vagyis ide-odatolagva 3.290.000 K.-t fizet, tehát kevesebbet, mint a közvetlen utvonalon és rövid távolságon, ahol 4.310.000 K. a fuvardíj. Megint félmunkát végeztek tehát, mert néhány termelési középpontot kirekesztettek a kedvezményből. A magunk részéről figyelmeztetjük az érdekelteket községek gazdáit, hogy az előbb vázolt dorozsmai példa szerint küldjék Bajára, illetve Szegedre a vagonjukat, azután ebben az eredeti, leptom-bált kocsiban továbbíttathatják külön, azaz új mérleg díjat nem kell fizetni, ezt a jogát a feladónak senki el nem vitathatja.

Hangsúlyoznunk kell azonban azt az újabb igazságtalanságot, hogy ez a kedvezmény nem terjed ki például a szeged-bajai viszonylaton és vonalon belül fekvő Kiskundorozsma, Szatymaz, Kistelek, Bácsalmás, Bácsbokod-Bácsborsód állomásokon vagy állomásokra feladott küldeményekre. A MÁV, ugy-látszik, azt akarja elérni, hogy ezeken az állomásokon továbbítsák a küldeményeket előbb Szegedre, illetve Bajára és ott új fuvarlevelekkel adják újból fel a végleges rendeltető állomásra. De akkor legalább mondja meg ezt a MÁV, mert ahogyan mi a kedvezményt értelmezzük, az csak a Szeged, illetve Baja mögött fekvő állomásokra nyervehet alkalmazást az ugynevezett „átmenet”-ben. A kiskundorozsmai termelő, aki egy ugrásnyira van Szegedtől, sokkal többet fizet most Bajáig, mint a szegedi, mert az eddigi 421 a díjtétele. Ha azonban Kiskundorozsmáról előbb Szegedre küldeti a vagonját, ezért 56 a díjtétel, ha azután innen új fuvarlevellel szállítja tovább a kedvezményes szeged-bajai egységes szakaszon, ezért 273 a díjtétel, ez összesen 329, vagyis ide-odatolagva 3.290.000 K.-t fizet, tehát kevesebbet, mint a közvetlen utvonalon és rövid távolságon, ahol 4.310.000 K. a fuvardíj. Megint félmunkát végeztek tehát, mert néhány termelési középpontot kirekesztettek a kedvezményből. A magunk részéről figyelmeztetjük az érdekelteket községek gazdáit, hogy az előbb vázolt dorozsmai példa szerint küldjék Bajára, illetve Szegedre a vagonjukat, azután ebben az eredeti, leptom-bált kocsiban továbbíttathatják külön, azaz új mérleg díjat nem kell fizetni, ezt a jogát a feladónak senki el nem vitathatja.

Hangsúlyoznunk kell azonban azt az újabb igazságtalanságot, hogy ez a kedvezmény nem terjed ki például a szeged-bajai viszonylaton és vonalon belül fekvő Kiskundorozsma, Szatymaz, Kistelek, Bácsalmás, Bácsbokod-Bácsborsód állomásokon vagy állomásokra feladott küldeményekre. A MÁV, ugy-látszik, azt akarja elérni, hogy ezeken az állomásokon továbbítsák a küldeményeket előbb Szegedre, illetve Bajára és ott új fuvarlevelekkel adják újból fel a végleges rendeltető állomásra. De akkor legalább mondja meg ezt a MÁV, mert ahogyan mi a kedvezményt értelmezzük, az csak a Szeged, illetve Baja mögött fekvő állomásokra nyervehet alkalmazást az ugynevezett „átmenet”-ben. A kiskundorozsmai termelő, aki egy ugrásnyira van Szegedtől, sokkal többet fizet most Bajáig, mint a szegedi, mert az eddigi 421 a díjtétele. Ha azonban Kiskundorozsmáról előbb Szegedre küldeti a vagonját, ezért 56 a díjtétel, ha azután innen új fuvarlevellel szállítja tovább a kedvezményes szeged-bajai egységes szakaszon, ezért 273 a díjtétel, ez összesen 329, vagyis ide-odatolagva 3.290.000 K.-t fizet, tehát kevesebbet, mint a közvetlen utvonalon és rövid távolságon, ahol 4.310.000 K. a fuvardíj. Megint félmunkát végeztek tehát, mert néhány termelési középpontot kirekesztettek a kedvezményből. A magunk részéről figyelmeztetjük az érdekelteket községek gazdáit, hogy az előbb vázolt dorozsmai példa szerint küldjék Bajára, illetve Szegedre a vagonjukat, azután ebben az eredeti, leptom-bált kocsiban továbbíttathatják külön, azaz új mérleg díjat nem kell fizetni, ezt a jogát a feladónak senki el nem vitathatja.

Hangsúlyoznunk kell azonban azt az újabb igazságtalanságot, hogy ez a kedvezmény nem terjed ki például a szeged-bajai viszonylaton és vonalon belül fekvő Kiskundorozsma, Szatymaz, Kistelek, Bácsalmás, Bácsbokod-Bácsborsód állomásokon vagy állomásokra feladott küldeményekre. A MÁV, ugy-látszik, azt akarja elérni, hogy ezeken az állomásokon továbbítsák a küldeményeket előbb Szegedre, illetve Bajára és ott új fuvarlevelekkel adják újból fel a végleges rendeltető állomásra. De akkor legalább mondja meg ezt a MÁV, mert ahogyan mi a kedvezményt értelmezzük, az csak a Szeged, illetve Baja mögött fekvő állomásokra nyervehet alkalmazást az ugynevezett „átmenet”-ben. A kiskundorozsmai termelő, aki egy ugrásnyira van Szegedtől, sokkal többet fizet most Bajáig, mint a szegedi, mert az eddigi 421 a díjtétele. Ha azonban Kiskundorozsmáról előbb Szegedre küldeti a vagonját, ezért 56 a díjtétel, ha azután innen új fuvarlevellel szállítja tovább a kedvezményes szeged-bajai egységes szakaszon, ezért 273 a díjtétel, ez összesen 329, vagyis ide-odatolagva 3.290.000 K.-t fizet, tehát kevesebbet, mint a közvetlen utvonalon és rövid távolságon, ahol 4.310.000 K. a fuvardíj. Megint félmunkát végeztek tehát, mert néhány termelési középpontot kirekesztettek a kedvezményből. A magunk részéről figyelmeztetjük az érdekelteket községek gazdáit, hogy az előbb vázolt dorozsmai példa szerint küldjék Bajára, illetve Szegedre a vagonjukat, azután ebben az eredeti, leptom-bált kocsiban továbbíttathatják külön, azaz új mérleg díjat nem kell fizetni, ezt a jogát a feladónak senki el nem vitathatja.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

A nemesített vetőmagvak termelése.

Ifj. Kovács Sebestyén Endre dr.-nak ebben a kérdésben a „Köztelek” f. évi augusztus 23-iki számában megjelent cikkéhez szabadon néhány észrevételt fűzöm.

Örömmel állapítom meg, hogy cikkirő elismeri a

FORDSON-TRAKTOR

raktárról azonnal szállítható

HALTENBERGER VILMOS

FORD-gyárak autorizált képviselője

Budapest, VI., Nagymező-u. 19.

Az eredeti „KALMÁR-rosták”

Európaszerte elismertek. Mai, legújabb szabadalmazott újonságaink pedig minden előbbeni gyártmányaink felett állanak, mert a régi karajozási tisztításon kívül, fajsúlyszerinti osztályozást is végeznek, miáltal a több-termeléshez szükséges elsőrendű vetőmagvakat lehet kiválasztani. Vagyis: „Egy rosta - két rosta” egy beiktetéssel.

Bővebb felvilágosítást és ingyen árjegyzéket küld

KALMÁR ZS. és TÁRSA

különböző termény-mosító géppálya, HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

növénynevelők munkájának szükséges és üdvös voltát, rámutatva arra, hogy a nemesített vetőmagokkal milyen „meglepő” eredményeket lehet elérni, de ugyanakkor „drága passzió”-nak minősíti ezek alkalmazását.

Ez a két megállapítás ellentmond egymásnak. Ha ugyanis nem a „meglepő”, 5-6 q többleteredmény alapján teszek számítást, hanem annak az országosan beigazolt ténynek alapján, hogy például a nemesített búzák országos átlagban legkevesebb 2 q-val nagyobb termést adnak mint a közönséges buza, akkor még 100%-os vetőmagártóbblet esetén is, amiről hazai viszonyaink között szó sem lehet, már a termelés első évében teljesen megtérül a nemesített vetőmagnak magasabb ára, tehát ily körülmények között igazán nem nevezhető „drága passzió”-ak a nemesített vetőmagvak használatát.

Nagyon téved cikkirő tisztelt barátom, amidőn azzal vádolja a növénynevelő üzemeket, hogy a szerinte magas feláron kívül 10% zsákolási költséget számítanak s ennek tetejébe még külön felszámítják a zsákok árát is. Ez egyáltalában nem felel meg a valóságnak. A tévedés onnan eredhet, hogy volt eset rá az elmúlt években, amidőn koronánk napról napra romlott, amidőn a vetőmagszállítások felhasználói zsákok árát a növénynevelő vállalatok nem a mindenkori napi árban szabták meg — mert hisz ők nem zsákereskedők — de mert nem adhatták jobb koronában régebben beszerezett zsákokat ugyanannyi rosszabb koronáért, viszont újabb zsákszerzők váltak szükségessé s így ahány vétel, annyiféle árral és annyiféle koronával kellett volna számítani, ezért egyszerűbbnek mutatkozott a mindenkori zsák árát a mindenkori vetőmagárral viszonylatba hozni; tehát búzáknál, tengerinél pl. a vetőmag árának 10%-ban, zabnál 15%-ban állapították meg a vetőmag métermérséje után felhasználott zsákok értékét. Mióta pénzünk értéke állandósult, a növénynevelő vállalatok ismét visszatérhettek ahhoz a rendszerhez, hogy önközlészen számítják fel a vetőmaggal adott új zsákokat.

Új zsákokat azért adunk a vetőmaggal, mert ezekben a szállítást biztosabb s a keveredés idegen magokkal ki van zárva. Egyébként pedig a vállalatok a zsákon igazán nem keresnek, inkább szükséges rossznak tekintik azt s azért nem vállalták szívesen ennek ellenére a vevő zsákjaiban való szállítást, mert ezek átvétele, nyilvántartása feleslegesen sok munkát okoz, amit még tetéz a zsákoknak a nemesítő telepekre sok esetben hiányos vagy késői megérkezése, a vasutak való elkallódásuk, ami sokszor hosszadalmas reklamációkat von maga után és sok esetben egyedüli oka a vetőmagvak késői megérkezésének.

Nagyobb, egész vagonos tételek szállításánál helyet-közzel előfordul, hogy a vevő zsákjaiban szállítanak a nemesítő a vevők határozott kívánságára, bár erre igen ritkán van példa, mert cikkirő nézetével szemben a legtöbb gazda azt vallja, hogy zsákból sohasem lehet elég a gazdaságban. Egyébként pedig, minthogy a nemesítő vállalatok a zsákokat nagy tételekben, tehát előnyös feltételek mellett vásárolják, így a vetőmagot vásárló gazdák is olcsóbb zsákokhoz jutnak ezáltal, mintha kicsiben maguk szerzik be azt.

Tulmagasan veszi cikkirő tisztelt barátom számításba a nemesített vetőmagvak használatának terhére ezek vasuti fuvardíját, mert tudni való, hogy a nemesített vetőmagvak fuvarkezdésében részesülnek. Ennek ellenére is köszönettel tartozunk cikkirőnek, midőn rámutat a fuvardíjmérséklések feltétlen szükséges voltára, mert ha valahol, akkor itt van igazán jogosultsága a fuvardíjak lehető mérséklésére irányuló kívánságnak. Ez egyrészt a köznek, másrészt a vasutaknak is érdeke, mert a nemesített vetőmagvak termelése folytán a termékek emelkednek, emelkedik a szállításra kerülő gabona mennyisége

is, emelkedik tehát a vasutak bevétele ugyanebben az arányban.

Cikkirő felemlít egy esetet, amidőn a szállított vetőmag ellen a minőség és tisztaság szempontjából kifogás merült fel. Teljesen igaz van cikkirőnek, hogy a nemesített vetőmagvaknál joggal megkövetelhetjük, hogy az azt vásárló gazda a normáknak megfelelő vetőmagot kapjon. Hibás szállítások ellen vevőnek meg van a kellő fegyvere, mert ha a vetőmag megérkezésekor hivatalos mintát vesz, amit mi növénynevelők mindenkor ajánlani szoktunk vevőinknek s a hivatalos mintáról a M. Kir. Vetőmagvizsgáló Allomás azt állapítja meg, hogy az a hivatalos normáknak meg nem felel, akkor megtérítésnek van helye, ami ellen eladónak apellátása nincs. Ez az eljárás a vevőközönségnek teljes védelmet biztosít.

Szándékosan hagytam legvégül cikkirőnek a felár tekintetében felhozott észrevételeinek bírálatát, mert ez szorosan összefügg az általa közleménye végén pontozatokba foglalt megoldási javaslattal.

Cikkirő magának tartja a nemesített gabonafélék vetőmagjánál a 40%-os ártóbbletet. Ezzel szemben ha pl. a németországi nemesítő árjegyzékeit nézzük, látjuk, hogy ott a felár 50%-nál kezdődik s gyakran a 70%-ot is felülhaladja. Mi magyarok tehát olcsóbbak vagyunk s ma már, pl. búzáknál, amiből nagyobb mennyiségek állanak rendelkezésre, csak 35% felárat számítunk.

Hogy mi, magyar növénynevelők olcsóbbak vagyunk külföldi kartársainknál, ennek magyarázata az, hogy míg külföldön, jelesen Németországban inkább a középbirtokokon folytak a növénynevelő munkálatok, tehát olyan birtokokon, melyeken az évenként eladható felesleg csekély s így a vevők szívesen fizetik meg a magas felárakat, addig nálunk a nagybirtok volt a növénynevelésnek, mint a gazdasági haladásunk fontos eszközének a melegágya, ahol a vetőmagvak gyors elszaporítása s nagy tömegűnek foglalkoztatása vált lehetségessé, tehát az ártóbbletek sem emelkedhettek oly magasra, mint külföldön.

A háború végefelé, amidőn a vetőmag utján való többletermelés megvalósítása országos fontossággal bírt, ekkor létesültek a nemesített vetőmag előállításával, szaporításával és forgalombahozatalával foglalkozó vállalatok. Így nagy lendületet nyert ezeknek a vetőmagvaknak elterjedése is, ezzel együtt járt a felárak lemorzsolódása is, úgy hogy ma igazán nem lehet jogosan panaszkodni a „magas felár” miatt, mert vállalatok legjobb esetben is igen csekély haszonnal dolgoznak, néha semmivel. Ennek oka a nagy költség, amivel a nemesítési munkálatok járnak, másrészt az utántermelő konkurenciája.

Nálunk, ha valaki néhány métermécsa nemesített vetőmagot vásárol, azt hiszi, nem egy esetben, hogy ezzel megvásárolta azt a jogot is, hogy ennek a magnak késői ivadéka is nemesített vetőmagként adhatja majd el s a vetőmagbeszerzés tényével egy csapásra maga is növénynevelővé lett. Pedig ha valaki zongorát vásárolt, ezzel még nem vált zenészé.

Cikkirő tisztelt barátom is elismeri, hogy néha 20% felár mellett adja el helyben az utántermelt nemesített vetőmagját a környékbeli gazdáknak, jól-lehet növénynevelő szakembereket nem fizet anyatelepeket nem tart fenn, az egyes típusok folytonos és költséges felújításának terheit nem viseli, még a vasutra sem szállítja azt, mert elviszik tőle tengelyen a gazdák.

Ugyanez a növénynevelő vállalatok az eredeti nemesített vetőmagért sem kapnak netto 20% felárat, mert a felárat meg kell osztaniok a termelő gazdasággal s minden lebonyolítási költség a vállalatot terheli, nem is szólva az anyatelepekről eladott vetőmagokról, hol a vállalatok részesedése a felárból még ennél is csekélyebb.

Hogyan lehet akkor ily körülmények között azt állítani, hogy növénynevelő vállalatok felára magas?

Ezzel a kijelentéssel szemben cikkirő rámutat arra, hogy ő a nemesítési munkák intézését, az elit-mag előállítását meghagyná a jelenlegi nemesítő kezében, mert szerinte, ha ezt a munkát az állami birtokokon végeznék, a vetőmagvak előállítása még többé kerülne, tehát drágábbá válna a nemesített vetőmag.

Midőn ezt a véleményt cikkirő ekként leszögezi, nem gondol arra, hogy mi jögon kívánhatunk nagyobb altruizmust a magánvállalatoktól, mint az államtól, a földművelésügyi kormányzatunktól?

Cikkirő ama kívánságával szemben, hogy az állami birtokok kapcsolódjanak be a nemesített vetőmagvak elszaporító termelésébe, legalább részemről, mint a legrégibb növényneveléssel foglalkozó vállalat vezetője részéről semmi ellenvetésem nincs s igen örülök, ha ezeknek a mintaszerűen kezelt nagybirtokoknak vezetői cikkirő eszméjét magukévá téve, résztvennének az elszaporítás munkájában. De természetesen ezt nem úgy képelném, hogy az állami birtokok beszerzvéen a nemesített vetőmagvakat s elszaporítva, mint utántermelők lekonkurralják az eredeti nemesített vetőmagvakat, hanem mint szerződéses elszaporító gazdaságok a nemesítővel közös haszonra eredeti nemesített vetőmagvakat állítanak elő a nemesítő ellenőrzése alatt s betartva az eredeti vetőmag elszaporítására vonatkozó szabályokat és a folytonos felújítás előírt rendjét.

Növénynevelőink és növényneveléssel foglalkozó vállalatok akkor felelhetnek meg a reájuk váró feladatoknak, ha munkájukból meg tudnak élni s minél jobban tudnak megélni, annál inkább lesznek tényezői többletermelésünknek s nemzeti vagyonsodásunknak.

Cikkirő tisztelt barátom elismeri, hogy szükség van reánk, de hasznunkat, megélhetésünket, jövő munkásságunk alapjait a minimumra kívánja mérsékelni s hajlandó volna az elszaporítás hasznát az állami birtokoknak s másoknak juttatni. „Mellé az a biztos bennünket, hogy „a nemesítők „ahéz és szép munkájukban ne csüggedjenek”.

Hálásan köszönjük ezt a jóindulatot és elismerést, de ez valahogyan úgy hangzik, mint a költő szava: „Fiam csak énekeljtek!”

Már pedig abból megélnünk nem lehet, hogy mi csak énekeljünk s a zenét szolgáltatassuk ahhoz a lakomához, amit a miénkől mások főztek s mások esznek meg.

Vagy van szükség hazai növénynevelésre, vagy nincs. Ha szükség van rá, akkor úgy a gazdaságközönségnek, mint a kormányznak érdeke, hogy bennünket támogasson, különösen most, e nehéz időben, hogy további feladatainknak megfelelhessünk s a munkában levő anyagunkat megmentve további újabb lépésekkel vihessük előre hazánk mezőgazdasági termelését.

Mi nem kértünk s nem kaptunk soha az államtól anyagi támogatást. Csak azt kértük, hogy évenként azokon a vidékeken, ahol aszály, jégverés s más elemi károsodás folytán állami vetőmagakcióra van szükség, ne közönséges vetőmagot osszanak ki, hanem a nemesítőktől vásárolják a szükséges vetőmagot. Ha az állam így jár el, nemcsak az inséget szünteti meg, hanem lerakja alapjait a népies többletermelésnek is. Vajon kidobott pénz volna-e az, ha ilyen akcióknál a többletár egy részét vagy akár az egészét az állam viselné. Amint hogy nem vádolóható erőszakossággal földművelésügyi kormányunk, amidőn az apaállatkérdésben s állattenyésztésünk irányításában erélyes kézzel nyul bele ezekbe a kérdésekbe, helyesen jár el, ha növénytermelésünk emelése érdekében ugyanezt osekledve eljuttatja a nemesített vetőmagvakat oda, hol alkalmazásuk elé a tudatlanság eddig akadályokat emelt.

Ezernél több magyar gazdaságban

és sok-sokezer külföldiben kitünően bevált üszöggár ellen a

PORZOL

(CHINOIN-gyár, UJPEST)

Egész Európában az egyedüli porpácolószer, mely mögött többévi gyakorlati eredmény van.

Ne kísérletezzen utánzatokkal!

Ne adja pénzét külföldre!

Sajnos, szavunk legtöbbször csak a pusztában elhangzó szó maradt. Ezidén is, amidőn épp az a vidék szenvedett legtöbbet, amely vidéken áldást hozó lett volna a nemesített vetőmagokkal a kultúrát terjeszteni, vetőmagkiosztás helyett vetőmaghitellel próbál földművelésügyi kormányunk a bajba jutott gazdákon segíteni. Elhiszem, hogy ez a megoldás talán kényelmesebb a kormányra nézve, de a kiosztandó pénzen, bármennyire is igyekeztünk, mi nemesítő vállalatok áldozatok árán is megkönnyíteni a nemesített vetőmagvak terjesztését s bármennyire tanácsolja is a hitelben részesülőknél ezek beszerzését a földművelésügyi miniszter ur, elvállalván a kisebb gazdák részére szállított nemesített vetőmag vasúti fuvarjának megtérítését, inkább a legközelebbi uradalomnál vagy gabonakereskedőnél fogják megvenni vetőmagul a másodosztályú gabonát, mintsem nemesített vetőmagot vásárolnának. Olyan vidékeken, ahol ma is feltűnik a trágyát s ahol az inség részben éppen az ilyen rossz gazdálkodási rendszer folytán állott elő, nem várhatjuk a gazdától, hogy a földművelésügyi miniszter ur felkérésére felhívásának eleget téve, ocsu helyett nemesített vetőmagot vásároljanak.

Köszönetet mondok cikkíró tisztelt barátomnak, hogy közleményével alkalmat adott arra, hogy növény-nemesítésünk jelenlegi állásáról, jövőjéről s fennmaradásának feltételeiről tárgyilagosa vita és eszmecsere indulhasson meg. Eddig csak mi, növény-nemesítők inkább magunk között, szűk körben vitakoztunk ezekről a kérdésekről. De az idézett közlemény bizonyosságát adta annak, hogy a mi dolgunk az egész gazdáközönseget érdeklik s hazai növény-nemesítésünk jövőjét minden helyesen és hazafiasan gondolkodó magyar gazda szívén viseli.

Székács Elemér.

GAZDASÁGI VEGETAN.

Rovatvezető: Sigmund Elek dr.

A talaj savtartalmának és mészsükségletének megállapítása.

II.

Múlt számunkban ismertettünk néhány eljárást a tényleges és rejtett savfok meghatározására. Most arra a kérdésre térünk át, hogy milyen gyakorlati jelentőséggel bír a talaj savtartalmának meghatározása. Munkánk bevezetésében már érintettük a tárgyat. Láttuk, hogy a vadontermő növények egy bizonyos savfokhoz igazodnak, olyannyira, hogy egy vidék bórjából talajának savfokára is következtethetünk. Ugyancsak igen különböző pH. egységeknél találhatjuk meg kulturnövényeink növekedési optimumát. Ennek megállapítása oly módon történt, parcellasorokat állítottak be, melyek pH. értékeit sav, illetve lúg hozzáadásával szabályozták. Az egyes parcellák termés-eredményeiből azután következtethettek, a savfokkal összevetve, az illető növény savfok-optimumára.

A kísérletekből megállapítást nyert, hogy a lucerna és a cukorrépa a legerzékenyebbek savtartalom szempontjából (pH. 7.3-7.5). A buza és árpa optima körülbelül a neutrális pontnál van. Borsóé, vöröshereé, zabé, rozszé pH. 6.5-6.0, burgonyáé pH. 5 körül található, káposztafélék és réti komócsin optima pH. 4.5-ig terjed. Más kulturnövényeket még nem vizsgáltak meg e szempontból. Az itt közölt adatokból azonban nem szabad egyoldalú következtetéseket levonnunk. A savtartalom ugyanis nemcsak a növény fejlődésére, hanem a talaj fizikai és kémiai változásaira, valamint biológiai hatást kiváltó befolyással bír. A biológiai hatást kutatva, elsősorban a mikroorganizmusokat kell tekintetbe vennünk. Ezek feladata egyrészt a korhadó növény-maradványokat, istállótrágyát és egyéb organikus anyagokat megbontani és a kulturnövények számára hozzáférhetővé tenni, másrészt az ásványi anyagok elmállásánál is közreműködni. Tekintetbe véve ezek természetesen még a nitrogéngyűjtő mikroorganizmusok is.

Arról vajmi kevés fogalmunk van, hogy mind-

ezeknek a mikroorganizmusoknak milyen igényeik vannak a talaj savtartalmát illetően. Mostanáig csak az utóljára felemlített csoport igényeit vizsgálták meg. Így például Christensen¹⁵⁾ alapvető vizsgálatai kimutatták, hogy az azotobacter csak pH 6-6.3-nál magasabb savfoknál kezd meg működését, optimuma pedig pH 7-nél, illetve afelett van. A többi nitrogéngyűjtő alacsonyabb pH értékkel is beéri. A különböző pillangósvirágúakkal együtt élő baktériumok igényei szintén változók. Fred és Davenport¹⁶⁾ megállapították, hogy a csillagfürt baktériuma csak pH 3.1 felett él, a vöröshereé pH 4.1, a borsóé pH 4.6 és a lucernaé 4.8 felett. De nemcsak a hasznos baktériumok élete függ a savreakciótól, hanem a patogén baktériumoké is. Így Gillespie¹⁷⁾ azt találta, hogy a burgonyahimlő kórokozója csak pH 5.3-nál életképes. Alanti táblázatunkban (III) összeállítottuk az eddig megvizsgált patogén mikroorganizmusok savfok optimumát és minimumát.

Savanyúság határa	Optimum	Lugosság határa	Kutató neve
Bact. citriputeale	4-5	6-9	Arrhenius
Botrytis cinerea	—	5-6	
Pythium sp.	—	5-10	—
Sclerotium rolfsii	—	4-10	
Polystictum versicolor	4	4-8	—
Bact. solanacearum	4	6	
Actynomyces chromogenus	5.2	7	Gillespie
Penicillium italicum	—	3-6	Karrer
Colletotrichum Gossypii	—	6	
Fusarium sp.	—	6	—
Coniotheca cerebella	1.7	3	
Merulius lacrymans	1.7	3	Meacham

A talaj kémiai viszonyaira a savfokreakció főképpen az oldékonyság szempontjából fontos, de úgy ez, mint a fizikai viszonyokra kiterjedő hatás még nincs eléggé tisztázva ahhoz, hogy részletesebben tárgyalhatnánk.

Miképp hasznosíthatja már most a mezőgazdaság mindezeket? Ha egy gazdaság savfokmeghatározásait el akarjuk végezni, leghelyesebben tesszük, ha egész területét rendszeresen megvizsgáljuk s a vizsgálat eredményét bevezetjük a gazdaság téréképébe. A talajpróba száma a talaj egyöntetlenségétől függ normális viszonyok közt hektáronként 2 próba elegendő. Tegyük fel például, hogy egy gazdaság tábláinak egy része pH. 7., egy másik része pH. 6. s néhány tábla pedig pH. 5.3 savfokot mutat. Ilyen esetben kétféle megoldás lehetséges. Ha például vetésforgóknak répa, árpa, borsó, buza és lucerna szerepeinek, ugy csak azokba a táblákba vethetjük ezeket a növényeket, melyek savfoka pH. 7-en felül van. Ha a régi vetésforgóhoz ragaszkodunk, ugy csak az esetben érhetünk el nagy termést, ha a túlságosan savanyu táblák talaját mésszel közömbösítjük. Ez az ut azonban igen költséges eljárás lehet, különösen abban az esetben, ha a talaj kiegyenlítő hatása nagy. Ilyenkor jobban járunk, ha a növényféléseget a savfokreakció alapján változtatjuk meg, azaz 2 vagy 3 olyan forgót állítunk fel, amelyek az egyes táblák savfokához igazodnak. Ilyenkor azonban óvatosságnak kell lennünk. Vannak kulturnövényeink közt ugyan olyanok, melyek még pH. 4.5-5 savanyúságu talajon is tűrhető termést adnak, de nem lehetünk csupán a növényekre tekintettel. Szántóink talajának mérszartalma befolyásolja elsősorban a savfokot. Egy olyan savanyu talajban, mint amilyen a fenti példában szerepel, a mérszartalom oly csekély, hogy az a racionális művelésre végzetes lehet. Ha kötött talajról van szó, már magában véve a fizikai állapot megjavítására is érdemes meszeznünk. Azt is tekintetbe kell vennünk, hogy az ilyen talajon az azoto-

¹⁵⁾ Christensen A. Foredrag ved d. 4 intern Kongress for Jordbundsforning Rom. 1924.

¹⁶⁾ Fred E. B. u. Davenport A. Journ. agr. Pres. 1918.

¹⁷⁾ Gillespie L. J. u. Hurst I. A. Soil Sci. 1917.

bacter működésére sem számíthatunk s általában egész trágyázásunk hiábavaló ilyen nagyfoku savanyuságnál. Ha például foszfortrágyát szuperfoszfát alakjában adunk, melyben a foszforsav tudvalóan vízben oldható, ugy a foszforsavat elvonjuk a növényektől, mert az általában Al- vagy Fe foszfátta. A savanyu talajok a legtöbb esetben foszforsavban szegények, de foszforsavtrágyázás csak előzetes meszezés után válik hatásossá.

Még egy megoldási módozat mutatkozik, ha tudnivalók kiválasztás utján olyan növényfajokat hozunk létre, melyek a talaj különböző savfokához alkalmazkodva bő termést biztosítanak. Így például különböző zabfajtákból állíthatnánk elő olyan zabfajtákat, melyek igen savanyu, neutrális, vagy gyengén alkális talajokra alkalmasak lennének. Ezt az eljárást sem vizsgálták még meg tüzetesebben, de vannak olyan jelek, melyekből arra következtethetünk, hogy helyes nyomon járunk. Így például Egyiptomban a tengeritermelés akadályát okozta a lúgos talaj. Szelekció által sikerült olyan fajtákat előállítani, melyek ennek ellenére bő termést adnak. Egy másik példa a svéd Dala és Tyriss zabfajták, melyek különböző savfokkal bíró talajban diszletnek. A Dala zab sokkal érzékenyebb a lúghatás iránt, mint a Tyriss zab. Hasonló megfigyeléseket tett Kreybig¹⁸⁾ buza és arpanál. Láthatjuk hogy végtelenül komplikált és sokféle ágazó kérdésekről van szó s csak örömmel üdvözölhetjük, hogy a tudomány mégis némi fényt derített ezekre a mély homályba burkolt problémákra. Néhány kérdés már megoldást nyert, a legtöbbre azonban a jövőtől várunk feleletet.

Ha mindez a gyakorlati gazda szemében nem is más, mint modern teória, mégis tekintetbe kell vennie, hogy ezek a faktorok gyakran döntő fontossággal bírnak a gazdálkodás eredményét illetően és ma inkább még, mint valaha, szükséges, hogy gyakorlat és tudomány együtt dolgozzanak. Csak így képzelhető haladás s csak ez az út világosíthatja fel a gyakorlat emberét a termelés összes lehetőségeiről.

Torstenson G. dr.
és Langhard V.
növény-nemesítő intézet.

A Resinol buzaesavázószer laboratóriumi és szabadföldi vizsgálata.

(A M. Kir. Mezőgazdasági Növénybiokémiai Intézet közleménye.)

A buza kő- vagy bűdösüszöge (Tilletia tritici) ama növényi betegségek közé tartozik, amely ellen a vetőmagcsávázással teljes sikerrel lehet védekezni, ha a csávázáshoz biztos hatású csávázószer használunk. A növénybiokémiai intézet rendszeresen foglalkozik a forgalomba kerülő hazai és külföldi csávázószerke kipróbálásával és igen fontosnak tartjuk a csávázószerke vizsgálatának eredményeiről a gazdáközönseget a „Köztelek” hasábjain röviden tájékoztatni, mert ezen az úton szerethetnek gazdáink leginkább tudomást a forgalmazott csávázószerke igazi értéke, biztos vagy bizonytalan hatása felől.

A Resinol csávázószer előállító Labor gyógyszer- és vegyészeti gyár (Budapest) még 1922. augusztusában felkérte intézetünket a Resinol csávázószer laboratóriumi és szabadföldi kipróbálására a buza kőüszöge ellen. A laboratóriumi vizsgálatok és az 1922. és 1923. év őszén beállított szabadföldi kísérletek eredményeiről a következőkben számolunk be.

Laboratóriumi vizsgálatok.

A Resinol bádogdobozban forgalomba kerülő, fehérszínű, szappanszerű, formaldehidszagú csávázószer. Egy doboz kerekén 300 gramm Resinolt tartalmaz és ebből 100 liter csávázóoldatot lehet készíteni, vagyis 0.3%-os oldatban használható és a csávázás

¹⁸⁾ Kreybig. Köztelek. No. 21. 322. 1925.

A PETRÓLEUMKEMŐ

FORDSON

TRAKTOR

a gazda univerzális erőgépe! egyszerű gazdaságos megbízható

FORD-AUTOMOBILOK, FORDSON-TRAKTOROK
AUTORIZÁLT KÉPVISELETS:

HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/B
Sürgényes: CASE BUDAPEST 236 TELEFON: József 63-53

VETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ R.-T.
VEZÉRIGAZGATÓ:
SZÉKÁCS ELEMÉR
Budapest, V., Mérleg-utca 3., III. em.
TELEFON: 123-35 és 143-20
TÁVIRATCÍM: NEMESMAG 7027

„SZÉKÁCS” buza és ősziárpa FLEISCHMANN-féle rozs

használatával mennyiségileg és minőségileg egyaránt fokozhatjuk a terméshozamot.

Allamiilag elismert és törzskönyvelt eredeti nemesített vetőmagvaink

időtartama 15-20 perc. A Resinol vizes oldata gyengén zavaros, szagtalan és alkalikus kémhatású folyadék.

Vizsgálatainknál nem csak az előírt töménységű (0.3%-os) csávázóoldatot és csávázási időt (15-20 perc) vettük figyelembe, hanem töményebb oldattal és hosszabb csávázási idő betartásával is végeztünk kísérleteket annak a kipróbálására, hogy vajjon nem fenyeget-e a Resinol használatánál az agyonsávázás veszedelme.

A Resinol hatását a buza csávázóerőre és csávázóképességre különböző töménységű oldatokban és csávázási idő mellett az I. táblázat adatai tüntetik fel. Ezeket a csávázási kísérleteket szűrőpapíron végeztük.

I. táblázat.

Csávázóoldat töménysége %	Csávázási idő perc	Csávázóerő %	Csávázóképesség %
0.3	20	91	96
	60	89	94
0.6	20	82	93
	60	80	92
Kontroll		91	94

A talajban végzett csávázási kísérletek eredményeit a II. táblázat tartalmazza:

II. táblázat.

Csávázóoldat töménysége %	Csávázási idő perc	Csávázóerő %	Csávázóképesség %
0.3	20	92	93
	60	86	89
0.6	20	83	87
	60	82	86
Kontroll		91	92

Az I. és II. táblázat adataiból kiolvasható, hogy Resinolal az előírás szerint csávázott buza csávázóerője és csávázóképessége a kontrollal teljesen meg egyezik, tehát a Resinol semmiféle káros hatással nincs a buza csávázására, továbbá az agyonsávázás veszedelme akár töményebb oldat (0.6%-os), akár pedig hosszabb csávázási idő (60 perc) alkalmazásánál kizártnak tekinthető.

Ami a Resinolal csávázott buza kezdeti fejlődését (hajtóerejét) illeti, azt tapasztaltuk, hogy a kontrollal meggyezően, egyenletesen és erőteljesen fejlődött.

A Resinol hatását az üszögspórákra nemcsak az előírt 0.3%-os, hanem higabb, 0.15%-os oldatban is vizsgáltuk, miután minden csávázószertől megkövetelhető, hogy higabb oldatban se bizonyuljon egészen hatástalannak, mert a gyakorlatban előfordulhat, hogy tévedésből fele töménységűre készítsék a csávázóoldatot.

A 0.3%, 0.15%-os Resinol-oldatban 15-20 percig áztattuk az üszögspórákat, a leszűrt spóraanyagot kiszáritottuk és a rendszeres módon 0.1%-os kalcium-nitrátoldatban és nedves talajon végeztük a csávázási kísérleteket. Kontrollnak hasonló módon, de vízzel kezelt spórák szolgáltak. A nyert eredmények a következők voltak:

- 0.3%-os Resinolal csávázott spórák még a 20-ik napon sem csírátak ki.
- a 0.15%-os Resinol-oldat hatásában meggyezően az előzővel,
- a kontroll-spórák már 4-5 napra teljesen kicsírátak.

Ezek szerint a Resinol ama csávázószerek közé tartozik, amelyek az üszögspórákat végleg megölik, tehát a Resinol nem olyan módon hat, mint pl. a

rézgálic, amely az üszögspórákat nem öli meg, hanem csak a kicsírásukat hátráltatja.

Szabadföldi kísérletek.

A szabadföldi kísérletekhez üszögös őszi búzavetőmagot használtunk, amelyet még jói csírázó üszögspórával is befertőztünk. A csávázás minden esetben 0.3%-os Resinol-oldattal az 1922. évi kísérletnél 30 perc, az 1923. évinél pedig 15-20 perc csávázási idő betartásával és a későbbi csávázásával történt. A csávázott parcellák egyenletesen keltek ki és a fejlődés erősségét illetően megegyeztek a kontroll-parcellákkal. A csávázás eredményének a megalapítása céljából a learatott parcellák terméséből válogatás nélkül 2000-2000 kalászi gyűjtöttünk össze és pontosan kiszámoltuk az üszögös kalászokat. A nyert eredményekről a III. táblázat adatai nyújtanak felvilágosítást.

III. táblázat.

Kísérleti év	Csávázóoldat töménysége és csávázási idő	2000 kalászból kiszámolt üszögös kalászok száma	Üszög %
1922.	0.3%-os 30 perc	2	0.10
	Kontroll	86	4.30
1923.	0.3%-os 15-20 perc	0	0.00
	Kontroll	242	12.10
	0.3 15-20 perc	1	0.05
	Kontroll	861	18.20

Kísérleteink alapján tehát kimondhatjuk, hogy a Resinol csávázószertel (0.3%-os oldattal 15-20 perc csávázási idő betartásával) sikeresen lehet a buza kórosággja ellen védekezni.

Budapest.

Bodnár János dr.
egyetemi ny. r. tanár,
a növényfiziológiai intézet vezetője.

Új rendeletek.

(Rendelet a vagyonváltásokról. — Szeptemberi vagyonváltásokról. — A vámgabona átlagára. — Vámarányok. — Maradnak továbbra is az ásványolajtermékek viszonyai. — Vegyvizsgálati és vetőmagvizsgálati díjak. — Lőfegyverek és löszerek forgalmának szabályozása. — A szövetségek tagmozgalmairól szóló kimutatások. — A huta- és ovódai kezes megemlése a vámkiszárazásról. — Legnagyobb kedvezményes megállapodás Torokországgal.)

Rendelet a vagyonváltásokról.

A pénzügyminiszter 113,761. számú rendeletét becsatolt ki a vagyonváltásokról után azok volt tulajdonosi által fizetendő hasznbér és köztartozás (földadó) mértékének az 1925-26. gazdasági évre szóló megállapításáról.

A miniszter a vagyonváltásokról szóló II. törvény, az 1921. évi XLV. t.c. 65. szakaszában nyert felhatalmazás alapján azt a hasznbért, amelyet az állam tulajdonába jutott, de földbirtokpolitikai célokra tulajdonjogilag még át nem vett vagyonváltásföldek volt tulajdonosi vagy jelenlegi hasznbérleti vagy hasznélvezői az államkincstárnak fizetni kötelesek. — az 1925-26. gazdasági évre a vagyonváltás fejében leadandó föld kataszteri tiszta jövedelme összegének minden koronája után tizenkettő (12) kilogramm búzában állapította meg.

Ez a megállapítás nem érinti a vagyonváltásföldök után fizetendő hasznbérrel és köztartozásokról (földadóról), valamint a hasznbérrel közléséről szóló 1922. évi rendeletnek azt a rendelkezését, hogy amennyiben a váltásig alá vont ingatlan a maga egészében hasznbérbe vagy alhasznbérbe van adva, az egész ingatlanért fizetett hasznbérnek a vagyonváltásföldre eső hányadát köteles a bérlet az államkincstárnak beszolgáltatni, ha a szerződéses hasznbérnek ez a hányada az előző bekezdés rendelkezése szerint megállapítható hasznbérnél több. Nem érinti a rendelet a régebbi intézkedések a vagyonváltásföldöket terhelő összes tartozások fizetési kötelezettségéről szóló rendelkezéseit sem.

Az e rendeletben megállapított hasznbér, mint ismeretes, azonos a volt földtulajdonosok által a múlt évvel. Hiányzik azonban a rendeletről az a rendelkezés, hogy a

földreformtörvény alapján vagyonváltásos földhöz jutattottak s kiváltképpen az azoknak kedvezményezett csoportjaiba (rokkantak, hadiözvegyek, hadiárva) tartozók a nekik bérlet gyanánt jutott vagyonváltásföld után azonos, vagy minő más kulcs alapján kötelesek hasznbért fizetni? Azt mondunk sem kell, hogy ezekre nézve éppen úgy, mint a vagyonváltásföldöket ideiglenesen még továbbkezelő volt tulajdonosokra nézve a kat. tiszta jövedelem — koronánként 12 kg. búzabér nagyon súlyos terhet jelent, mert hiszen meghaladja az átlagos, nagyobb bérleteken szokásos más hasznbérteket, holott a volt birtokosra nézve teljesen bizonytalan időtartamu és mindenesetre legfeljebb még 1-2 éves rövid bérletről van szó.

Szeptemberi vagyonváltásbúza-egyenérték.

A 119,507. számú pénzügyminiszteri rendelet a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő búza árát f. évi szeptember havára szóló érvénnyel métermázsánként 360,000 (háromszázhatvan ezer) koronában szabta meg.

A vámgabona átlagára.

A pénzügyminiszter 118,447. számú rendelete értelmében a málmok által f. évi szeptember havában természetben megkeresett vámgabonának az általános forgalmi adó alapjául szolgáló átlagos ára, ugyiszintén a esőfőgyűjtőállások gépkérésének az általános forgalmi adó alapjául szolgáló átlagos ára métermázsánként a következő:

búza	360,000 K.
rozs és kétszeres	280,000 "
árpa	270,000 "
zab	300,000 "
kukorica	265,000 "
köles	275,000 "
totárka	300,000 "
ocsu	210,000 "

Vámarányok.

A pénzügyminiszter 115,987. számú rendelete értelmében f. hó 1-4-ől 14-ig bezárólag a vámok és mérlegpénzek fizetése alkalmával, amennyiben a fizetés nem aranyban, hanem más törvényes fizetési eszközben történik, egy aranykoronát továbbra is 14,500 papirkoronával kell számítani.

Maradnak továbbra is az ásványolajtermékek vámjai.

Az 5050. M. E. számú kormányrendelet az ásványolajtermékekre az új autonóm vámtarifában megszabott magasabb vámtételek életbeléptetését a fogyasztás érdekében folyó évi december hó 31-ig továbbra is elhalasztotta. Ennélfogva a 0.735-0.790 fajszámúak közé tartozó nehéz benzín és a világító kőolaj (petroleum) továbbra is 6.20 aranykoronát, a gázolaj és mindennemű másúit nem emlelt motorhajtó ásványolaj, orsóolaj és hasonló könnyű olaj, valamint futóolaj pedig 6.80 aranykoronát váma alá esik métermázsánként folyó év végéig bezárólag.

A pénzügyminiszter 115,894. számú rendelete értelmében a felsorolt ásványolajtermékek továbbra is tisztaság szerint vámolandók folyó évi december hó 31-ig bezárólag.

Vegyvizsgálati és vetőmagvizsgálati díjak.

A földművelésügyi miniszter 49,905. számú rendelete értelmében az 1896. évi XLVI. t.c. alapján működő vegyvizsgálati (vegyvizsgáló) állomások részére 1920. évi február 17-én 90,240. F. M. számú rendelettel kiadott díjjegyzék díjtételeinek szorzószáma folyó évi szeptember havában 1800-ban, a M. Kir. Vetőmagvizsgáló Állomások részére 1918. évi július hó 10-én 130,431. F. M. számú rendelettel kiadott díjjegyzék díjtételeire vonatkozólag pedig a szorzószám ugyancsak a folyó hó tartamára 2700-ban állapított meg.

Lőfegyverek és löszerek forgalmának szabályozása.

A 214,680. számú belügyminiszteri rendelet értelmében f. hó 1-4-ől kezdve:

a) belügyminiszteri engedéllyel rendelkező fegyveresek, valamint fegyvervásárlási, tartási és viselési engedéllyel bíró személyek által kalföldi megrendelt lőfegyverek vagy löfegyveralkatrészek behozatalához, vagy az ország területéről való kiviteléhez szükséges engedélyt (kísérő igazolványt) a rendeltetési, illetve lakóhely szerint illetékes elsőfokú rendőrhatalóság adja meg, vagyis kis- és nagyközségekre nézve a járási főszolgabíró, a m. kir. államrendőrség működési területén a m. kir. Állami rendőrség főkapitánya;

b) sport üzésére (vadászat, galamblovászat, gomblovászat, lövészversenyek), vagy javítás céljából külföldre szállítandó lőfegyverek kiviteléhez és használat, illetve javítás után

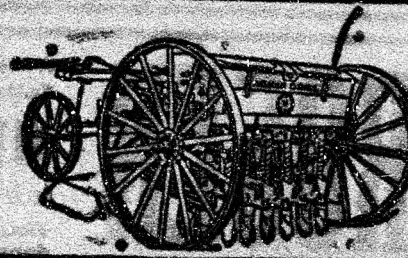
A HATVANI NÖVÉNYNEMESÍTŐ R.-T.

Ajánlja őszi vetésre: **nemesített buza, rozs, őszi zab, őszi búkköny vetőmagját!**

MEGRENDELHETŐ: A HATVANI NÖVÉNYNEMESÍTŐ R.-T., HATVAN ÉS A MAGYAR MAGTANVÉSZTÉSEK R.-T., BUDAPEST, IV., SZÉP-U. 1.

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

csepeli gyárában amerikai módszerrel készült tüköracél kormánylemezes egytengeres acélokéket, ekealkatrészeket, acélboronákat, fogatkapákat, sima- és rögtörőhengereket, szabatosan működő **AGRAR-DRILL** vetőgépeket, szecika- és répvágókat, **WAGNER** márkájú háti **permetezőket**, **esőfőgyűjtőállásokat**, **gőz- és benzinkomobílokat**, **gőzmagánjárókat**, legjobb szerkezetű **szívógázmotorokat**, 160 lóerő teljesítményig, ajánl az

AGRARGLOBUS

MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.
Távírási cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
TELEFON: József 153-54, József 153-76.

való visszahozatalához egy engedély (kísérő-igazolvány) ele-
gendő, amelyen azonban a visszahozatal engedélyezése
külön feltüntetendő (az igazolvány legfeljebb 200 darab töl-
tényre is szól);

c) lőfegyvereknek és fegyveralkatrészeknek az ország terü-
letén való átvételéhez szükséges kísérő-igazolványt a m.
kir. belügyminiszter állítja ki;

d) mindennemű lőpor- és robbantóanyagok, töltények,
gyújtások, gyújtó- vagy robbantó-zsinórok behozatala, kivite-
lete és átvétele a kereskedelemügyi miniszter külön enge-
délyéhez van kötve, eszerint a behozatalhoz és kivitelhez
az elsőfoku rendőrség, az átvételhez pedig a belügy-
miniszter kísérő-igazolványa szükséges, melyben hivatkoz-
nak a kereskedelemügyi miniszter engedélyének keltére és
számára.

Robbantóanyagok, lőpor és könnyen robbanó töltények a
hazai vasutakon csak a vasúti üzletszabályzat idevágó ren-
delkezéseinek pontos betartásával szállíthatók.

A kísérő-igazolványok legfeljebb 3 havi érvényűek.

A szövetkezetek tagmozgalmairól szóló kimutatások.

A 39.300. számú igazságügyminiszteri rendelet értelmében
augusztus hó 28-tól kezdve a szövetkezetek csak a legköze-
lebbi rendes vagy rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének a
törvényszékhez való bemutatásával egyidejűleg kötelesek
olyan kimutatást beterjesztetni, amely a legutóbb benyújtott
betűrendes tagjegyzék összeállításának napjától az illető
közgyűlés napját közvetlenül megelőző hónap utolsó napjáig
terjedő időszakban be- és kilépett tagokat és a felmondott
üzletrészek számát tünteti fel. A kereskedelmi törvényben
eddig előírt negyedévi ilyen kimutatások beterjesztésének
kötelezettsége az 1925. évi VIII. t. c. 52. §-a értelmében
megszűnt.

**A huta- és öntődei koksz mentesítése a vámkezelési
illeték alól.**

A 115.840. számú pénzügyminiszteri rendelet a vámkülföld-
ről behozott huta- (kohó-) és öntődei koksz-küldeményeket
további intézkedésig mentesíti a vámkezelési illeték alól.

Legnagyobb kedvezményes megállapodás Törökországgal.

A pénzügyminiszter 115.846. számú rendelete értelmében
f. hó 1-én lépett életbe a magyar és a török kormányok
között a két ország gazdasági viszonyainak ideiglenes ren-
dezése iránt kötött megállapodás. Eszerint a Török Kötár-
ságból származó áruk Magyarországon a legnagyobb ked-
vezmény elvénk megfelelő elbánásban részesítendőek, viszont
Törökországban a Magyarországból származó áruk a lausannei
békeszerződésben megállapított vámtételeket élvezik.

Legány Ödön.

(1900—1925.)

A magyar mezőgazdaság fejlesztésének kiváló és
fáradhatatlan munkását ünnepelhetjük 25 éves mun-
kájának évfordulóján. Ezen a szép, de rögös és
küzdelmes, egyúttal anyagilag mostoha pályán 25
esztendő nagy idő annak, aki azt megjárta, amde
büszkén tekinthet arra vissza az, aki nyugodt lélek-
kel elmondhatja: „Uram, megtettem kötelességemet,
sőt annál is többet!” Ilyen szakférfit ünnepelhetünk
most Legány Ödönben, aki 25 éves pályafutása:
tanári, valamint a magyar növénytermesztés és növény-
nemesítés terén kifejtett alapvető működésével, a
magyar mezőgazdaság újabbkori fejlődésének történeté-
ben el nem muló emléket állított magának munkaered-
ményeiben.

Hazánkban nem szokás a mezőgazdasági szak-
embereket megbecsülni. Amíg élnek és dolgoznak,
felhasználják a kutató és tanító munkájuk ered-
ményeit, de ha elmúlnak, már csak a barátaik ke-
gyelete kíséri utolsó útjukra. Mindnek ez a sorsa,
de ha huszonöt, vagy harmincöt éves pályafutásuk év-
fordulóját elérik, mégis megérdemelnék egy jó szót
és egy hálás kézszorítást nemcsak barátaiktól, hanem
a magyar gazdáktól is, akikért éltek és dolgoztak.

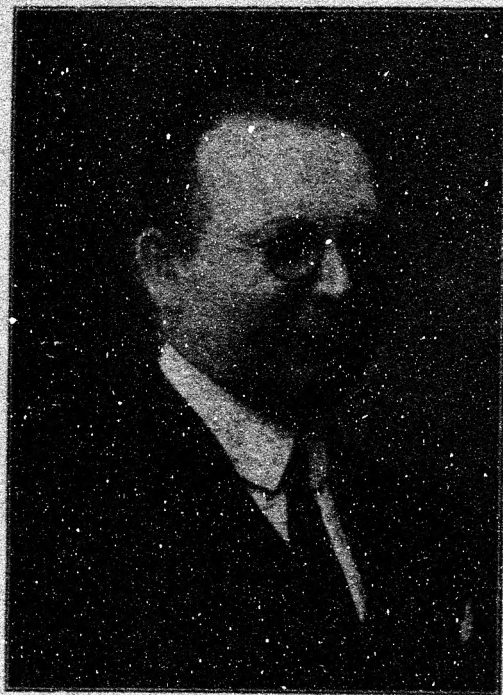
Legány Ödön 1900. augusztus hó 18-án kezdte
tanári és növénynemesítő pályáját a Magyaróvári
M. Kir. Gazdasági Akadémián, Cserhádi mellett, mint
asszisztens és pályájának első felében mint gazda-
sági akadémiai tanár, később mint elméleti és gyakor-
lati szakember a magyar növénynemesítés, valamint a
növénytermesztés kifejlesztésén olyan eredménnyel dol-
gozott, hogy azzal nemcsak pályatársai, hanem az
összes illetékes tényezők elismerését méltán kiérde-
melte.

Akik a közelmúlt negyedszázad mezőgazdasági
szakirodalmát figyelemmel kísérték, ismerik Legány

Ödön kiváló értékű szakirodalmi tevékenységét, szak-
szerű mélységgel tartott szakelőadásaira nemcsak
régibbi tanítványai, hanem a gyakorlati gazdák közül
is sokan emlékezhetnek, akik a gyakorlati irányú szak-
előadások iránt érdeklődnek. A nemesített növény-
fajtáinak értékét pedig mindenki tapasztalhatta, aki
a hatvani nemesített növényfajtákat kipróbálta.

Legány Ödön 1876. március 8-án, Kassán született, ahol
a középiskolát végezte. A magyaróvári m. kir. gazdasági
akadémia elvégzése után két évig Károlyi Sándor gróf
uradalmában volt segédügyi minőségben gazdasági gyakor-
laton. 1900. évi augusztus hó 15-én nevezte ki Dorányi
Ignác dr. akkori földművelésügyi miniszterünk a Magyar-
óvári M. Kir. Gazdasági Akadémia növénytermesztési tanszé-
kéhez Cserhádi mellé tanársegédé. 1907. évben segédtanár,
1913. évben akadémiai tanár lett. 1918. évi október hó 1-én
vette át a Hatvani báró uradalmak növénynemesítő válla-
latának vezetését, mint annak vezérigazgatója és most ebben
a minőségben működik szakmájának fejlesztésén és a magyar
többtermelés megvalósításán.

Mint tanársegéd négy évig volt Cserhádi mellett, azután
mint segédtanár Ausztriában, Német- és Franciaországban,
Belgiumban, Hollandiában tanulmányozta a növénynemesítést.
Hazatérése után, mint nem kötelező tárgyat, saját szorgal-
mából is éven át tanította a növénynemesítést a Magyar-
óvári M. Kir. Gazdasági Akadémián, ahol kezdetben mint

Legány Ödön

1900—1925.

segédtanár, 1913-tól kezdve mint rendes tanár a rétművel-
lést és erdészettant adta elő, közben az üzemtan és szám-
tartás is tantárgyai voltak, míg végül előadhatta kedvelt
szakmáját, a növénytermesztést, amelyben nemcsak mint
oktató tanár, hanem mint kutató szakember is kiváló eredmé-
nyekkel működött.

Nagyszámú tanítványai hálásan emlékeznek vissza oda-
adó és kiválóan értékes tanári működésére, amelynél a
szakbeli oktatást, egyúttal a tanítványaival szemben a gon-
dos apa szeretetével párosította.

A tanári és szakirodalmi működésével kapcsolatosan sokat
foglalkozott a hallgatóinak lelki nevelésével és egyúttal jólét-
tel. A háború folyamán uradok lakóházián folytán sok
akadémiai hallgató nem tudott elhelyezkedni és ezért az
akadémia régi várépületében konviktszerű rendezést be, amely-
nek négy éven át tanárfelelőse volt. A katonaballgatók
részére a szomszédos Mosonban létesített ilyen a község
támogatásával. Tanárjelöltsége és egyúttal működő tagja volt
az akadémia Dal- és Zenegyületének, később a gazd. akad.
hallgatók Gazdasági Egyesületének. 1917. évben az akadémia
kebelében megteremtette a „Hősiak alapját” és gondos szer-
zetettel ügyelt arra, hogy a hallgatók az akadémián tanul-
janak, szabad idejüket pedig az egyetlek keretében lelket
és tudást nevelő foglalkozásaival töltötték el.

Működésének elismeréseként az akadémiai egyetlek örökös
tisztelébéli tagnak választották és tanári működésével kap-
csolatosan, mint a Mosonvármegyei Gazdasági Egyesület,
továbbá a Mosonmegyei gazdasági Egyesület igazgatóválaszt-

mányi tagja, a vármegye gazdasági termelésének megjavításán
kiváló sikerrel működött. Ezt kiegészítette a társadalmi tevé-
kenysége a Magyaróvári Széchenyi Körben és a Férfit Dalár-
dában, ahol különösen az egyetlek magyarosító törekvését
mozdította elő. A Magyaróvári ágostai evangélikus egyház-
nak konvent és színművész tagja és a mosonmegyei iskola-
egyletnek titkára volt.

Mily sokoldalú és nagyarányú tevékenység ez!
Amde Legány nem nyugodott meg tanári tanszékén,
ahol nyugodtan élhetett volna sokoldalú hivatásának.
Allandóan sarkallta az a vágy, hogy szakmájában,
a növénynemesítés terén minél behatóbban dolgoz-
hasson, hogy nagyobb arányú munkateret nyerjen e
szakmabeli terveinek és eszméinek nagyarányú meg-
valósítására és a létesítendő növényfajtával a magyar
többtermelés megvalósítását közvetlenül előmozdíthassa.

Amikor Legány a pályáját kezdte, a magyar növény-
nemesítés még nagyon kezdetleges volt. Alapozó és
uttörő munkát kellett végezni, küzdeni az eszközök és
a megfelelő nemesítő módszerek hiányával, de nem
kevésbé a meg nem értéssel és az ügy iránti bizalom
hiányával. Amde törhetetlen munkakedvvel állott ő
már akkor az első uttörők sorában. Kutató munkájá-
val javítva a nemesítő módszereket, szakelőadásai-
val és szakcikkeivel terjesztve a növénynemesítő
ismereteket, egyúttal fejlesztette a megértést, mely
minden szakma népszerűsítésének alapvető tétele.
Küzdelmes évek voltak azok, de megtermették a
gyümölcsöket. Ha nem is azoknak, akik e munkát
végezték, hanem annál inkább a magyar mezőgazdaság
fejlődésének.

Bár a növénynemesítéssel a Magyaróvári M. Kir.
Gazdasági Akadémia növénytermelési tanszékének
kísérleti terén kezdettől fogva foglalkozott és első
volt a magyar növénynemesítők között, aki keresztezé-
ssel nemcsak új növényfajtákat állított elő, hanem
kiválóan értékes elméleti kutató munkát végzett, mégis
a nagyobb arányú és a gyakorlati termelés megjaví-
tására hatékonyabb, közvetlen növénynemesítő
munkateret kereste.

Ezért 1918-ban elfogadta a Hatvani báró uradalmak
meghívását, hogy az ott néhány évvel előbb alapított
növénynemesítő munkálatok vezetését, egyúttal át-
szervezését és továbbfejlesztését átvégye. Azóta, mint
a Hatvani Növénynemesítő Részvénytársaság vezér-
igazgatója működik.

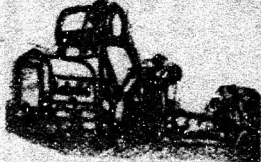
Ezzel átlépett a gyakorlati működés terére. De
azzal, hogy a tanszékét feladta, a gyakorlati életben
sem hanyagolta el a tanári hivatását, mert szak-
irodalmi és kutató, egyúttal tanári tevékenységét most
is folytatja és a gyakorlati gazdák részére tartott
szakelőadásait most is gyakran élvezhetjük.

A gyakorlati növénynemesítés terén teljes lelkesé-
déllel vette át a vezetésé alatt álló növénynemesítő
vállalat szervező és szakszerű munkálatait. Kezdetben
nagy küzdelmei voltak a proletárdiktatura idején a
munkashiánnyal és a román megszállás idején azok
harásolásával. Nem csekély mértékben a heves-
megyei szélsőségesen száraz éghajlati viszonyok
folytán is, de törhetetlen munkakedvvel dolgozott és
most a hatvani növénynemesítő munkálatok és növény-
fajták nemcsak a belföldi nagyszámú tanulmányozó és
látogató, hanem a külföldi szakemberek részéről is méltán
érdemlik meg az elismerést.

Nemesített növényfajtái közül: a hatvani nemesített
buza- és sörörfajták országsszerte teljesítik a több-
termelés feladatát és általánosan ismeretesek. Ugyan-
ilyen arányokban végzi a rozs, őszi és tavaszi zab,
burgonya, bab, mák, csemegetengeri, borsó lóbab, szája-
bab, búkköny, lucerna, lóhere, fufélék és a konyhakerti
növények nemesítését.

Az utóbb felsorolt növények nemesített fajtáinak
vetőmagja részben már szintén forgalomban van,
részben a közeljövőben fog forgalomba kerülni.
Ezek révén bontakozik ki teljes horderejében Legány
gyakorlati irányú munkája, amelyért a magyar többter-
melés megvalósítása céljából, elhagyva nyugalmas tanári
katedróját, a gyakorlati növénynemesítő munkálatok
terére lépett.

A Köztelek, a Mezőgazdasági Szemle, a Termelés, a Kísér-
letügyi Közlemények és a Gazdasági Lapok hasábjain
gyakran olvashattuk és olvashatjuk oktató, újabb
tapasztalatokat feltáró és szakismereteket terjesztő
irodalmi dolgozatait. De e téren is továbbfejlesztette

BIZTOSAN és GAZDASÁGOSAN
SZÁNTÓCSÉPEL
35-40 HP

EXCELSIOR MOTORERÉNK

TASSÉN JENNYETÉST KÉRNI
TÁVIRATI-CIM:
NAGYAN ÁLTALÁNOS GÉPSZÁM R.-I. DAIMYPOUCH-BUDAPEST
AUSTRO-DANLER-MAG-PUCH TELEFON: 5-72

GAZDÁK SZÁMÁRA KEDVEZŐ FÉLTÉTELKEL: Budapesti árcsúsz: BUDAPEST, VI. LISZT FERENC-TÉR 8.

MÉSZNITROGÉN

17-19% nitrogén-tartalommal, a legjobb és legolcsóbb légnitrogén.
Különböző méretű csomagok, valamint az 516 stb. trágyázásra kívánatos alakban. Hártya:
NITROGÉN MŰTRÁGYA ÉS VEGYIPAR R.-T.
TELEFON: 100-10, 101-70. BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR I. Távirat: NITROGÉN
Világítás és hővezetés céljaira prima KARBID ugyanott
darabos és szemcsés, permentes kapható.

működését, amikor 1924-től kezdve átvette a „Mezőgazdaság és Kertészet” című havi folyóirat főszerkesztői munkakörét, amelyet a lap 1925. évi kiváló szakértelemmel szerkesztett zsebnaptárával egészített ki.

Szakismereteket terjesztő hivatását tehát még most sem hanyagolja el, amikor egyik legnagyobb növény-nemesítő vállalatunk élén áll mint vezérigazgató és uttörő munkáját folytatja a növény-nemesítés terén, hogy mindig jobb és tökéletesebb növényfajtákat szolgáltatasson a magyar köztermelés számára, a termések megjavítására. Tudományos és kutató munkájának eredményei közül a fagyasztott buba és a lencsebűkköny (Vicia lens Legányiana) a külföldi szakkörök figyelmét is felkeltették, növénykeresztéseiből pedig számos értékes új növényváltozat keletkezett.

Nagy feladatai és ezernyi munkája között: mindig a megértő jó barát, bármely téren készséggel segítő kéz, alótt jó szív, nagy szak tudásával és erénytelen munkásságával párosult szerénység jellemzi egyénileg. Most, amikor 25 éves munkásságának évfordulóján nagy számú barátai, tanítványai és tisztelői nevében üdvözljük, szívből kívánjuk, hogy: sokáig tartsa meg a Mindenható mostani fiatalos erejében és munkakedvében, de kívánjuk azt is, hogy sok olyan kiváló szakembert adjon az országnak, akik oly önzetlenül és igaz odaadással dolgoznak a magyar mezőgazdaság felvirágoztatásán, mint ahogyan azt Legény tette.

Grábner Emil.

VEGYESEK.

Kiállítás naptár.

- Szeptember hó 6-7. Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület jubileumi ünnepsége, szőlészeti, borászati, virág-, gyümölcs- és növényvédelmi kiállítása, lódíjazása és lóversenye Veszprémben.
- Szeptember 7. A Pestmegyei G. E. és a Ceglédi G. E. által a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara támogatásával rendezendő lódíjazás, fogat- és lovasverseny Cegléden.
- Szeptember hó 8. A Sopronmegyei G. E. sörárpakiállítása és vására Sopronban.
- Szeptember 12-16. 60-ik luxusközpont és vásár a budapesti Tattersallban.
- Szeptember hó 20. Pestvármegyei Gazdasági Egyesület támogatásával a váci járási és városi mezőgazdasági bizottság szarvasmarha-, ló-, baromfi- és magyar kutya-kiállítása és fogatversenye Vácra.
- Szeptember 22-23. Mémókiállítás és vásár a budapesti Tattersallban.
- Szeptember hó 27-29. Hevesmegyei Gazdasági Egyesület borvására, szőlő-, hor- és gyümölcs-kiállítása Egerben.
- Október hó 2-4. Bizott sortörés és hentesipari kiállítás (Budapest, Ferencvárosi Sertésvásártér).
- Október hó 2-6. Díjazással egybekötött igaslókiállítás, vásár és vontatóverseny Budapesten.
- Október hó 4-6. Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és Debreceni Kertészeti Egyesület kertészeti kiállítása Debrecenben.
- Október hó 5-6. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szántógépbemutatója Kában.

A földművelésügyi minisztérium bonyolítja le a svájci tenyészállatbehozatalt.

A kormány állattenyésztésünk fejlesztése érdekében tervbe vette tenyészállatoknak Svájból való behozatalt s mint már annakidején megemlékeztünk, a lebonyolítást a Vitézek Mezőgazdasági Szövetségére bízta. Annakidején szótárgyává tettük, hogy a kormány ennek a mezőgazdaságunkra nézve oly fontos tenyészállatbehozatalt lebonyolítását nem egy-egy szervezetre bízta, amely a kérdéssel már régebben foglalkozott és a lebonyolítás eszköztésében a meg-

felelő gyakorlata és összeköttetése megvan. Ha akkor tekintetbe vették volna tiltakozásunkat, nem történt volna meg az a sajnálatos mulasztás, hogy lemaradtunk a most lezajlott Bern-Osternumdingen-i tenyészállatvásárról, melynek anyaga mindig elsőrendű és általánosan elismert.

Mint értesülünk, a Vitézek Mezőgazdasági Szövetségére a megbízatásról lemondott és a vásárt a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főosztálya fogja lebonyolítani. Tekintettel arra, hogy körülbelül 30-40 tenyészbika és 50-60 drb tehén és üsző behozataláról van szó, nyomtatékosan felhívjuk azokat a szervezeteket és gazdákat, akik Svájból tenyészállatokat óhajtanak beszerezni, hogy ezirányú szándékukat sürgősen jelentse be a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főosztályának. A szervezetek megbízott kiküldöttei, vagy a vásárolni óhajtó gazdák maguk is résztvehetnek a Svájcban eszközrendő beviselésénél, ha ebbeli szándékukat a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főosztályánál bejelentik.

A kormány a tenyésztés előmozdítása érdekében községeknek (közirtókosságnak), valamint magántenyésztőknek is, kamatmentes részleltetést, illetőleg vételirkedvazményt engedélyez.

A „Köztelek” legközelebbi száma, a közbeeső ünnepre való tekintettel, f. hó 13-án mint kettős (72-73.) szám fog megjelenni.

Személyi hír. Rothmeyer Imre OMGE titkár, lapunk társ szerkesztője, nyári szabadságáról visszaérkezett és hivatali működését újból megkezdte.

Halálozás. Özv. imáni Boldog Géza, született Lubis Adrienne, honvédelezredes özvegye folyó évi szeptember hó 2-án Vácott elhunyt. A meghaldogultban enzei Dorner Béla sógorúját gyászolja.

Az Országos Földirtórendező Biróság nyilvános tárgyalás. Az Országos Földirtórendező Biróság (Budapest V., Markó-utca 16.) újabb a következő ügyekben tűzött ki nyilvános tárgyalást. Sorra kerül: a II. számú tanácsban szeptember 9-ik napján d. u. fél 5 órakor Múgos község földmegtartási ügyében a rom. kath. vallásalaptól kishasznóbérletek céljára igénybevett ingatlanok hasznóbérlés tárgyában hozott elsőfokú ítélet ellen fellebbezés; a III. számú tanácsban szeptember hó 9-10-ik és 11. napjain, tárgyalást vezető bíró jelentése Vespelt, Tarnaszentmária és Kisúnya községek földmegtartási ügyében; tárgyalást vezető bírónak az 1924. évi VII. t.-c. 13. §-a alapján hozott ítélete Kompolt község földmegtartási ügyében a szántási költségek megállapítása tárgyában; ugyanaz Nagyfűged községben a hasznóbérlés megállapítása tárgyában; ugyanaz Nagyfűged községben a csereterület megállapítása tárgyában; ugyanaz Becsk községben a hasznóbérlés megállapítása tárgyában.

A gazdák adóserelmel. A múlt évi katasztrófánál rosszabb termés s az enyhülni alig akaró nehéz gazdasági helyzet folytán a gazdatársadalom körében általános a panasz az idei súlyos adóketések miatt. Legutóbb a Vas megyei Gazdasági Egyesület rendkívüli közgyűlésén a panaszok özöne hangzott el a jövedelem- és vagyonadó kivetése ellen. A felszólalók szenvedélyes hangon tárgyalták a gazdákat a téren ért sérelmeket és azok orvoslását sürgették. Utaltak arra, hogy mikor az 1925. évi jövedelem- és vagyonadó kivetése időszerűvé vált, a gazdaérdekeltségek kérték a pénzügyi kormányt, hogy vegyék tekintetbe az 1924. évi rossz termést és a földárak esését. A pénzügyminiszter ezt meg is ígérte, mégis az adóketési rendelkezésben arra hivatkozik, hogy a tavalyi rossz termést már a tavalyi kivetésnél figyelembe vette, tehát nincs ok az adóalap mérséklésére. A felszólalók tiltakoztak ez ellen az érvelés ellen és megállapították azt, hogy az adóketés hibás alapon álló becselés szerint történt. Rámutattak arra, hogy ilyen körülmények között bevallásnak semmi értelme nincs, mert a bevallásokat úgy kezelik, mint hazug dolgokat és a pénzügyi kormány ugyanis kulcs-

szert dolgozik a valóságos helyzet figyelembevételének mellőzésével. Hangsúlyozták, hogy a régi rendszer jó volt, amikor elsőfokon az adóketésbizottság állapította meg az adókat. Megállapították, hogy Vas megyében többszörösen vetik ki az adókat a jövedelmi és vagyonadóknak, amit ugyanolyan földterületre más megyében kivetettek. Végeredményben elhatározták, hogy küldöttségileg fognak a pénzügyminiszter és a miniszterelnök elé járulni az adóketés terén történt sérelmek orvoslásának kieszközölésére. Ehhez hasonló sérelmek merültek fel másutt is. Szemléltető bizonyítékot produkál erre a Széchenyi-uradalom. Ennek egyik gazdasága Somogy, a másik Vas megyében adózik s így egyikre a kaposvári, a másikra a szombathelyi pénzügyigazgatóság veti ki az adót. A két birtok egymás mellett nagyjában hasonló körülmények között van, mégis a vas megyei adózás mértéke körülbelül meg egyszer akkora, mint a somogyi, ugyancsak megállapítást nyert, hogy Vas megyében másfélszer annyi adót fizetnek a gazdák, mint Sopronban és négyszer annyit, mint Mosonban vagy Fejér megyében. A kiszagdapárt legutóbbi értekezletén is szőnyegre került az adóketés kérdése és megállapították, hogy a közelmúltban történt megállapodásokat nem tartják be, hanem azoktól ellérően vetik ki a jövedelemadót. Az értekezleten elhatározták, hogy felkérlik a kormányt a sérelmek olyan orvoslására, hogy az utasítsa a pénzügyi hatóságokat arra, hogy az eredeti megállapodás rendelkezéseit betartsák.

A „Magyarország állattenyésztése” című könyv anyaggyűjtésének befejezése. Ismételt hirt adtunk már arról, hogy az OMGE állattenyésztési szakosztálya egy nagyszabású és valóban hézagpótló munkát ad ki; ez a szépen kiállított, gazdagon illusztrált és elsősorban a külföldi propaganda céljait szolgáló, három nyelven írt négykötetes könyv ismertemre fogja állattenyésztésünk helyzetét, törekvéseit stb. és a legjobb hazai tenyésztőket. A szerkesztő-bizottság által szétküldött kérdőívekre szép számmal érkeztek be a vezető tenyésztőktől ismertetések, adatok és fényképek, úgy hogy a könyv gazdag anyaggal és tanulságos tartalommal való kiadása máris biztosra van. Az egyes kötetek szerkesztésére felkért jeles szakemberek (e. Dorner Béla, Döhrmann Henrik, Kovács Béla és Wellmann Oszkár dr.) már munkába vették a beküldött anyag feldolgozását, ezt azonban nagyon megnehezíti az, hogy egyes tenyésztők ismételt felszólítás és sürgetés ellenére még mindig nem küldték be a szükséges adatokat, vagy a fényképeket. Minthogy a szerkesztő-bizottság sulyt vet arra, hogy ez a bel- és külföldön hosszú időre forrásmunkául szolgáló könyv a lehetőséghez képest teljes legyen, úgy határozott, hogy a könyv kiadásának időpontját néhány héttel eltolja és figyelembe veszi mindazt az anyagot, amelyet a tenyésztők még szeptember hó folyamán beküldenek, de az anyaggyűjtést szeptember hó 30-án visszavonhatatlanul beárja és magára vessen minden tenyésztet, amely az időpont elmulasztása folytán a könyvből kimarad. A szerkesztő-bizottság reméli, hogy az anyag feldolgozása október hóban, kiadása és ki nyomása pedig november és december hóban befejezést nyer és mind a négy kötet a karácsonyi könyvpiac anyagát fogja már értékesen gazdagítani, úgy hogy még a tavaszi tenyészállatvásár előtti idejében szét lehet küldeni. Ez a tájékoztatás egyszersmind feleletül szolgáljon azoknak az olvasóinknak, akik a Köztelek lap szerkesztőségénél érdeklődtek, hogy a kérdéses állattenyésztési könyv részére meddig lehet még anyagot beküldeni. Reméljük, hogy ez az uttörő vállalkozás minden oldalról olyan megértő támogatásban részesül, amely teljes és tökéletes munka elkészítését és kiadását teszi lehetővé.

Állattenyésztési tanulmányt. Azoknak a nagyszabású állattenyésztési eredményeknek tanulmányozására, amelyek egy a mosonmegyei állattenyésztő egyesület működése nyomán, mint a mezőhegyes-

Eredeti szabadalmazott Melichar-féle „UNICUM DRILL”
sorvetőgépek és „IMPERATOR” sortrágyázó-vetőgépek
ismét eredeti BÄCHER-ekék kaphatók.
BÄCHER- BUDAPEST, V., -MELICHAR
Telefon: 28-02 és 19-57. VILMOS CSÁSZÁR-UT 60. SZ. Sürögnyim: KULTUR.

vidéki tájajta lótenyésztés terén a külföld előtt is már régóta elismertek, a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara haladni vágyó gazdái részére szeptember hó végén tanulmányi kirándulásokat rendez. A mosonmegyei tanulmányi csoport szeptember 22-én délután indul Miskolcra Budapesttől keresztül és szeptember 23-24. napjain megtekinti a magyaróvári-vidéki, levélt és moson-szolnoki tejszövetkezetek működését, a sajtógyártást, a község kiváló szarvasmarhatenyésztését. Következésképp megismerik a magyaróvári gazdasági akadémia és a főhercegi uradalom gazdaságait. A tanulmányút célja egyúttal az is, hogy a tiszajobbparti kerületben kiosztott nagyrányu tenyészállatbeszerzési hitel segítségével a gazdák kiváló tenyészanyagot vásárolhassanak. A mezőhegyesvidéki tájajta lótenyésztés tanulmányi csoportja szeptember 28-án délután személyvonattal indul Miskolcra és Budapesttől keresztül 29-én reggel érkezik Mezőhegyesre, ahol megismerik a mezőhegyesi ménest, a mezőhegyesi ménésbirtok mezőgazdasági mintaintézményeit és Mezőhegyes környékén a községek kiváló tájajta lótenyésztését. Jelentkezéseket a mosonmegyei tanulmányútra szeptember 25-ig, a mezőhegyesi tanulmányútra szeptember 20-ig fogad el a kamara.

A cukorrépa-termelés helyzete Erdélyben. Erdélyi levelezőnk jelenti: Még pár hét választ el a cukorrépa kiserésének megkezdésétől s ezzel egyúttal kezdetét veszi az új cukorkampány is. Az idei répa-termés mennyiségileg jó, ami a bő eszéseknek tulajdonítható, míg az utóbbi hetekben beállott meleg időjárás a termést minőségileg is megjavította. Egyes vidékeken, így Arad megyében a cukorrépa szedését már a napokban megkezdik. A szállítások megkezdése előtt a Cukorrépa-termelők Szövetsége értekezletet tart Marosvásárhelyen, mely alkalommal a szállításhoz és átvételhez követendő eljárást beszélik meg.

A román gabonapiac. Romániában nem szűnik meg a propaganda a kiviteli illetékek eltörlése érdekében, mert ez a főoka a román kivitel pangásának. Állítólag a kormány tényleg foglalkozik az illetékek utólagos leszállításának kérdésével, bár a kiviteli lehetőségek folyton rosszabbodnak. Egyelőre ugyan a kivitelnek más akadályai is vannak, így nevezetesen főleg az elázott román gabona, amely kivitelre nem alkalmas. Ezenkívül nagy akadály, hogy a gazdák nem akarnak belenyugodni a jelenlegi alacsony árakba és ezért nem adnak el. Ez a körülmény a vidéken kritikus helyzetet teremtett, mert a pénzforgalom megakadt. Árak: erdélyi buza ab feladálállomás 88,000-90,000 lei, Bánátban 87,000-88,000 lei.

A svájci haszonállat- és vágómarhapiac. A berni magyar királyi követségnek a külügyminisztériumhoz intézett jelentése szerint Svájcban július havában a haszonállatpiac helyzete igen bizonytalan volt, mert egy a verők, mint az eladók tartózkodók voltak. Ehhez járult a Svájcban fellépett száj- és körömfájás, mely az állatforgalmat veszélyeztette. Az árak emellegve az utóbbi időben némileg gyöngültek. Vágásra való idősebb teheneiket még inkább keresték. Hízalásra szánt borjak olcsóbbodtak. A kecske- és birkakereskedelem lanyha volt és az árak változatlanok maradtak. Általában áresésre számítanak. Különleges tenyészérték nélküli közepes minőségű állatok átlagára folyó évi július hó második felében — kantonok szerint — a következő volt: *Fris* fejűkén élősúly, 100 kg.-kint fiatalabb 200-255, idősebb 180-220 frank; *körülbélű* 20 hete vemhes tehén élősúly, 100 kg.-kint fiatalabb 210-235, idősebb 170-210 frank; *úszó* 1 1/2-2 1/2 éves, élősúly, 100 kg.-kint 187-210 frank, 1-1 1/2 éves darabonkint 400-600 frank; *hízalásra való körülbélű nyolc napos borjú* élősúly, kg.-kint 180-205 frank, darabonkint 70-95 frank; *tenyészbika* darabonkint tenyészértékkel 75-105 frank, tenyészérték nélkül 53-70 frank; *malac* darabonkint, hathetes 12-23, kéthónapos 20-31, háromhónapos 32-48, négyhónapos 45-70, hathónapos 65-95 frank. A vágómarha-piac helyzete szintén nyomott volt s az árak igen hanyatló irányt mutattak. Ennek oka a nagymérvű behozatal volt. Nagyobb fogyasztó helyeken és a városokban jórómán csak külföldi állatot és külföldről behozott húst árultak. Érdekes, hogy az elmúlt félesztendőben Svájc 14 nagyobb vágóhidján a levágott 17,032 darab ökréből 15,731 (92%) külföldi volt. A svájci mezőgazdaság természetesen zúgódik e miatt s azt szeretné, hogy különösen

az őszi forgalom alatt a behozatali lehetőség megszorítottassék, amit az ismételt száj- és körömfájással fertőzöttlen érkezett külföldi szállítmányokkal szeretne indokolni. Felsőbb volt, tekintettel az idegenforgalmi időszakra, a hízalít borjak árának hanyatlása; ennek okát leginkább az alacsony sertésárakban keresik a mezőgazdák, minthogy a községek borjúhús helyett inkább sertéshúst fogyaszt. Ennek ellenére hízalít sertésben még mindig nagy a kínálat; hogy ez árak ujjában mégsem estek, az újonnan alakult „Schweineverwertungsgenossenschaft“ tevékenységének volt köszönhető, mely igyekszik a sertéshúst értékesíteni. Ez az igyekezete, ugy-látszik, sikerrel jár, mert míg 1923-ban 61,031 darab, 1924-ben 67,355 darab sertés vágatott le Svájc 14 nagyobb vágóhidján, a folyó félében a levágott sertések száma 86,800-ra szökött, melyből mindössze csak 124 darab volt külföldi. Folyó évi július második felében egyébként az állagárak a következők voltak: Hízalít ökr élősúly 100 kg.-kint 1/a 183-200, II/a 162-180 frank, hóltsúly 100 kg.-kint 1/a 360-390, II/a 310-355 frank. Hízalít tehén élősúly 100 kg.-kint 1/a 150-170, II/a 130-140 frank, hóltsúly 1/a 285-333, II/a 260-295 frank. Hízalít bika élősúly 100 kg.-kint 1/a 160-183, II/a 135-156 frank, hóltsúly 1/a 320-359, II/a 260-321 frank. Hízalít tinó élősúly 100 kg.-kint 1/a 180-202, II/a 162-180 frank, hóltsúly 1/a 362-395, II/a 310-355 frank. Hízalít borjú élősúly 100 kg.-kint 1/a 270-310, II/a 210-290 frank. Hízalít sertés élősúly 100 kg.-kint nagy transport 150-170, detailban 155-180 frank. Hízalít bárány élősúly 100 kg.-kint 140-205, hóltsúly 300-355 frank.

A porcsávazás eredményei.

A Porzol az egyedüli porcsávazószer, amely több évi eredményre hivatkozhatik. Most, hogy vetés előtt állunk, felhívjuk figyelmüket azokra a tapasztalásokra, melyeket közel ezer gazdaságban szereztek.

Porzollal gyors és gazdaságos a csávazás, biztos az üszögmentesség, a terméseredmények fokozása. Sok helyütt azt is megjegyezték, hogy a Porzolos búzát a mezei egerek nem bántják. A Porzollal való csávazás abszolút veszélytelen az emberre, legfeljebb a pipa nem izlik egy darabig a munkásoknak.

A „Köztelek“-ben olvassom br. Sennyeinek a „Porzoll“-támadó cikkét. Kijelentem, hogy bár sohasem használtam szájtörlőt, a Porzol állítólagos kellemetlen hatását magamon egyáltalán nem, munkásaimon is csak azután tapasztaltam, mikor kezükbe került egy, az óvatosságot ajánló prospektus. Velőgép után pedig meg egy munkás sem panaszkodott a Porzolla, úgyhogy a Porzol állítólagos kellemetlen hatását én tömegszegszésnek tartom.

Fegyvernek, 1925. augusztus 29. *Kun Ferenc.*
Több kísérleti táblát állítottam be, különböző szerakkal pácolva. A természet szerint a Porzol bizonyult leg-gazdaságosabbnak. A Porzol nem rongja a mag csírázó-képességét, a pácolás hordóban aránytalanul olcsóbb és gyorsabb minden egyéb pácolásnál. Előnye továbbá, hogy a mag száraz lóvén, a száraz félében áll megromlás nélkül. 163 kat. hold Porzollal pácolt búzavetésben bűdösűszög nem volt. Repülőszög 1/2%. Higosan után repülőszög sem volt. Csatári-major, 1925. aug. 3. *Bogdán Melyda* gazdaság-vezető.

500 hold, Porzollal pácolt búzavetésben bűdösűszög nem fordult elő. Repülőszög 0.5%. Gyoma, 1925. aug. 10. *Csermák Ottó.*

A Porzollpácolás eredményével nagyon meg voltam elé-gyvedve. Kőűszög nem volt. Putnok, 1925. aug. 11. *Gróf Serényi János* földbírtokos.

180 hold búzát vetettem Porzollal pácolva. Űszög nincs. Búdszentmihály, 1925. júl. 26. *Ódák Tibor* földbírtokos.

10 holdon búzavetésem Porzollal pácoltam. Egyetlen Űszökös kalász nem találtott. Inota, 1925. júl. 20. *Kőrös Ferenc* kiserésze.

10 hold Porzollal pácolt búzavetésben bűdösűszökös kalászt nem találtam. Repülőszög nagyon kevés. A Porzoll mindenkinek ajánlom. Nagyveleg, 1925. júl. 30. *Boros József* kiserésze.

Porzol pácolószerakkal 100 kat. hold vetőmagját pácoltuk teljes eredménnyel. Ez év őszére ismét rendelni fogunk. Bolhó, u. p. Babócsa. *Bárák Solymsy Ödön* ökrökseje *Márton László* tisztartó.

Nedves répaszelet szeptember közepétől jutányos áron be-szerezhető *Magyar Többszemélyes Előmozdító R.-T.* utján Budapest, V., Akadémia-utca 15. Telefon: 139-79.

Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és vállalatok, adások, vételek, tranzakciók finanszírozása. *Gabonaszállítva* mindennemű gazdasági termények eladását, vételét előnyösen lebonyolít.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkozni nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Patkány-, egérirtó
„RATINOL“ baktériumtenyésztet. Biztos hatású irtószer, gyökeresen irt. Más állatra, emberre ártalmatlan. Békébeli anyag. Nap-árban utánvétellel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM,** Budapest, VII., Murányi-utca 35. 8008

ZSÁK, PONYVA, lépokrócok, gazdasági hűvelárak
SCHLESINGER és TÁRSA R.-T., zsákkölcsönző intézet
Budapest, V., Kálmán-utca 14. Sürgőnyeim: Sackhändler

Használt jula- és papirzsákokat veszek
Legnagyobb árban, rongyos állapotban is. Zsákkivitel vállalatok
Biró Adolf zsekk-kereskedő, Budapest, V., Visegrádi-u. 23. Telefon: 201-60.

A Kiszállási Uradalomban (Bánszodrog vármegye) eladásra kerül kb. 400 db számfelületi 2-4 éves **cigája anyabirka,** melyek a régi Fernbach-féle zombori tenyésztésből származnak, továbbá eladásra kerül, tenyésztésre szintén alkalmas 900 db **merinó rambouillet birka.**
Érdeklődők forduljanak vagy az uradalom központjához (Budapest, IV., Városház-utca 14. földemelet, telefon: 105-21), vagy az uradalom jószágfelügyelőjéhez (Kiszállás, Bács megye; telefon: Kiszállás 2.). 8228

Dr. Darányi Béla
gabonabizományi és ügynökségi irodája
Budapest, V., Géza-utca 5.
Telefon: 183-32, 85-75 Távirat: Darib Budapest

J. KEMNA, Breslau
budapesti fiókja
VI., Vilmos-császár-ut 51. sz.
Telefon: 91-21 • Sürgőnyeim: Kemna 9121 Budapest
gyárt és szállít
KEMNA forrógőzekekészleteket,
KEMNA táresásboronás kultivátorokat,
KEMNA motóros utihengereket,
KEMNA-gőzszecskavágókat
fűvómével.
Állandóan du- minden típusu-
san felszerelt **alkatrészraktár** és rendszerű
KEMNA-gyártmányhoz.
Gőzeke-acélsodronykötelek raktárról

GOLYÓSCSAPÁGYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, X., NOSZLOPY-U. 1. TELEFON: József 140-68
Egyedüli magyar golyóscsapágygyár
Szállít mindennemű golyóscsapágyakat és elvállal gyors eszközítésre javításokat

Német kitenyésztésű és a magyar viszonyoknak megfelelő hazai termésű original és egyéb vetőmagvak megbízható eladási forrása a
SATOR VETŐMAGÜZEM R.-T., BUDAPEST
IV., Kossuth Lajos-utca 4., II. em. • Sürgőnyeim: Satormag • Telefon: 28-36
Termények bizományi vétele és eladása a legjutányosabb feltételek szerint.
Mütrágya, kőszén és pácolószeresek gyári képviselője. • • • Kérjen árajánlatot!! 8061

Rózsadombi kertgazdaság
 villamos közelében **négyzetes urilakkal** (csukott veranda, terrasz, fürdőszoba) olcsón **eladó**. Villany, vízvezeték, 300 négyzet méter, 1200 □-ös parkban. Külön gazdasági épület. Levelek „Kedvező feltételek 5475” jellegre **BLOCKNER J.** hirdetőjébe, Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. 8259

SZABADALOM

védjegy és mintaoltalmi ügyekben díjtalanul ad felvilágosítást
ÁRON és MOLNÁR SZABADALMI IRODA 8263
 Budapest, VIII., József-körút 9.

Sertés- és juh-shimlő ellen

biztos hatású oltóanyag minden mennyiségben kapható

Dr. PÉCSI BANI és Oltóanyaggyártás-Intézetében, Budapest, VI., Tarz-körút 31. Tel.: 80-00

Hirneves Szent Egydy-i GŐZEKEKÖTELEKET

legelőrendű minőségben raktárról azonnal szállít a gyár képviselője:

Magyar Béla

Budapest, VI., Gróf Eötvös János-utca 30. Telefon: 44-47 7190 Telefont: 44-47

!! Szülők figyelmébe !!

Intézeti fehérneműek

előírás szerint összeállítva, fiúk és lányok részére, minden méretben kaphatók:

Erős Arnold

fehérnemű-készítőnél

Budapest, IV., Károly-körút 30.

(Központi Városház-épület)

Kérjen árajánlatot! Kérjen mintákat! 7485

Felpra hivatkozók árkedvezményben részesülnek.

Budapest, Póstaftók 32

Táblaüveg BIELEK KÁROLY

melegágyi üveg egy raktárról, mint gyári szállításra

Országos Magyar Gazdasági Egyesület ingatlanforgalmi vállalata

az Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet kezelésében OFB. engedély 8092/1925.

BERTALAN JÁNOS és MÉREY ERNŐ vezetésével Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. szám, II. emelet Telefon: József 75-75.

Vállal kiadólagos megbízásokat birtokok eladására, haszonbérbeadására, vételére, haszonbérbevitelére. Csak az előzetes helyszíni szemle után tesz részletes, szakaszonkénti ajánlatot, melyek valódiságát szavatol. Megbízható Sasokkötés az ország minden részén. **Bérbérlés:** Budapesthez közel 1700 m. hold októbertől 15 évre. **Értékesítés:** Rózsadombon 2000 m. h. erdőbirtok. Veszprém alk. részén prima 700 m. h. Hevesszőn 300 m. h. Szabadhegy alk. részén 6000 m. h. kertészeti berendezéssel, kerti székkel, birtokkert esztétikusan. Tiszántúlon 800 k. hold fekete föld, teljes felszereléssel, épületekkel urilakkal. **Keresnek** vevőre és bérlőre megbízható részére birtokot 100 holdtól felfelé, bármilyen területtel.

KÖLBER TESTVÉREK KOCSIGYÁR R.-T.

Volt es. és kir. udvari kocsigyár Budapest, VIII., Salétrom-u. 5. sz. Alapítva 1780-ban. 8224

uj kocsikat

gyárunknak autódzemmé való kibővítése végett **1925. szeptember 1-től szeptember 15-ig mélyen leszállított áron, önköltségen alul adjuk el.**

Vállalkozunk új autókarrészre készítésére, karosszériák javítására, mindezenmél fényezésre. Autógépezetek, motorok javítása a gyár régi tradíciójának megfelelő lelkiismeretességgel készül.

Növényeinknek legfontosabb a nitrogén

Földjeink hozamát csak akkor emelhetjük, ha a vetőmagokat

AZOFORM

mal, a természetes nitrogén vetőmagtrágyával öltjük. Az AZOFORM használata által a növény fejlődése feltételek, egészséges, izmos lesz és megkezdődik a termés. Számos elismerőlevél. Az ősz vetéshez, repce, gabonaművelésre, takarmánytrágyához rendeltet felvessz (rendelőnél a gabona növény faja megjelölendő és hogy hány kat. holdra szükséges). Ismeretét küld.

Magyarországi AZOFORM Részvénytársaság
 Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.
 Telefon: 18-02 8040 Bürgyünel: Haklee Budapest

Adóügyi felelősségekhez mérlegelt alkészítés, bérlet- és birtokbocsiégek végzése és feltárása, **Népszerűsítés** készítése, felvilágosítás, birtokfelmérés, birtok, teleknyvi rendezés, birtokberendezés költségvetés, birtoknyilvántartás vagy felvilágosítás, birtok elvétel, ügyekben szakértői kiküldetés és tárgyalás szakértői kiküldetés, szakértői felvilágosítás díjviszályok eljuttatása, gazdasági ügyekben felvilágosítás, ellenőrzés, haszonbér-ügyekben szakértői kiküldetés, gazdasági tervek, ellenőrzés, műszaki kérdésekben felvilágosítás, adóügyi tanácsadás, adóügyi tanácsadás és szakértői felvilágosítás, módosítás, továbbá jogelődökkel szemben az ügyek átvezetése ügyekben forduljon **Az Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet** Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 13-00 amely minden esetben a legelő ügyekben, másra kelt díj ellenében szakértővel eljár.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Rovatvezető: **Rege Károly dr.**

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége Gabonaszakosztályának jelentése.) 1925. szeptember 3. Az amerikai piacok alacsony árjegyzései és kereslet tartózkodása következtében a budapesti gabonapiac továbbra is lankás irányzatú érvényesült és mérsékelt forgalomban egy a buza, mint a rozs csökkenő áron talál csak végre. Termény-cikkek piacán az árpafélék irányzata tartott és főleg sör-árpában kötnék üzletet. A zab lankás irányzat mellett üzlet-telen. A langeri ára kissé jobb kereslet következtében némileg javult. A repce jegyzése változatlan, a korpa irányzata pedig a kenyérmagvak árakulását követve, szintén lankás. Budapesti paritásban kg-kint a következő árakat jegyezték: Buza 78 kg-os: tiszavidéki 3575-3600, felsőtiszai 3550-3575, fejmegyei 3525-3550, pestvidéki 3500-3550. Buza 79 kg-os: tiszavidéki 3675-3700, felsőtiszai 3650-3675, fejmegyei 3625-3650, pestvidéki 3625-3650, rozs 2550-2800, takarmányárpa 2650-2800, sörárpa 3100-3600, új-zab 2350-2450, tengeri 2700-2750, repce 5700-5800, korpa 1750-1800 korona.

Budapesti liszt- és öleleménypiac. („Avena” Mezőgazdasági Termény- és Állattérkező R.-T. jelentése.) 1925. szept. 3. Lankás irányzat mellett a tegnapi tőzsdén a következő lisztárak fordultak elő: dupla 0-as 5300, 0-as 5700, 2-es 5500, 6-os 4600, takarmányliszt 2400, korpa 1800, 1-es rozsliszt 4000, 75/0-os egységes rozsliszt 3500 K. volt kg-kint budapesti paritásban, zsákkal együtt. Malomárak: 0-g 6300, 0-g 6300, 2-es 6100, 6-os 5400, 7-es 4400, rozs 0-as 5600, egységes rozsliszt 4600 korona volt kilogrammonként.

Budapesti takarmánypiac. (A székesszékelyi élelmiszeripari hivatalos jelentése.) Rétiszna II. rendű 6 70,000-80,000, III. rendű csomagolásra 35,000-45,000, máharszéná 65,000-110,000, lucernaszéná 105,000-120,000, zabosbukkonyiszéná 70,000, alomszalma II. r. 40,000-55,000, aszuppszalma II. r. 70,000 K.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetsége Vetőmag-osztályának jelentése.) Lucernamag termése kedvező eredményt szolgáltat, az első minták már beérkeztek s minősége egy színre, mint szemmagyságra kielégítő. Külföld erősen érdeklődik a magyar származékú lucernamag iránt, minek következtében nagyobb vételmegbízások érkeznek, kész áru azonban alig fordul még elő és így ha történet is üzlet-kötések, úgy azok csak bianco eladások voltak. Egyébként irányzata szilárd. **Lóheremag.** Lengyelország kivételével az

MOST RENDELJEN ESŐT

PHOENIX és ZALA Öntözőberendezés stb.
 JÓVÓ NYÁRARA GAZDASÁGÁBA **a Mezőgazdasági Öntöző R.-T.-nél**
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz., II. Telefon: 28-38, 201-34 5827 Távirati cím: Zalaphoenix

Dr. Esterházy Pál herceg Növénynevelő Üzeme, Eszterháza

ajánlja nagyon bőtermő, fagyálló, magyar és amerikai buzaajták keresztezéséből származó **eredeti eszterházi nemesített őszibuza vetőmagvait**

Ezen buzaajtákból idén az eszterházi II-es az öntési gazdasági kertületünkben szántóföldi vetésben kat. holdanként 31-40 q, az eszterházi II-es pedig 30 q ténylegesen bémért rekord átlag magtermést adott. Az árak a megrendelt vetőmag értékének befizetése napján a Budapesti Áru- és Értéktőzsdén jegyzett dunántúli legmagasabb ár alapján számíthatnak a következő felárakkal: 25 q-án aluli rendelésnél 40% felár; 25 q-án feletti rendelésnél 30% felár. 8252

teszes kőbortermő országokból, de különösen Erdélyből igen kedvező terméskültségek híre érkezik. Kétféle részről e magán nem mutatkozik nagyobb vételkedés, amennyiben Francia- és Olaszország igen előnyös ár mellett ajánl elsősorú arankamentes árut. Fehérherében a jóműveltségű áruban a kínálat hiányzik, irányzata tartott. Dübörhöz változatlan volt a gyenge kereslettel szemben a kínálat sem volt nagy. Széles bükkyben az üzlet szűk és a kínálat kissé elgyengült. Nyugatapokiban az irányzat esztendő jellegű volt, amire főleg a cseh és morva jó terméskültségek szolgáltattak impulzust. Őszi bükkyben igen szűk a hangulat, mindenképp kezd kialakulni a helyzet, ami az igen gyenge termést nyitvánvalóvá teszi. Pámapokán Angol, Dán- és Írország számozott eladóként még nem jelent meg a világpiacra és csak a későbbi hónapokra várják a nagyobbbevételű üzlet kifejlődését. Működés barátságosabb hangulat jutott érvényre. Ára tartott. Ez a hangulat valamivel kellemesebbnek volt mondható, bár a forgalom nem nagymérvű és az árakra a kellemesebb hangulat érezhetőbb hatást nem igen gyakorolt. Lencse. Az üzletmenet kissé változott. Vetemény, bors, rozs, árpa szintén nagyobb érdeklődés tárgyát képezi.

Árak nyersárúkat 100 kg.-kint budapesti paritásban, minőség szerint, 1925. szeptember 4-én:

Bab, fehér	360,000—380,000 K.
„ tarka	280,000—300,000 „
Borsó, Viktória	280,000—320,000 „
Borsó, express	400,000—450,000 „
Bükky, tavaszi	250,000—270,000 „
Bükky, őszi	500,000—650,000 „
Biborhész	400,000—480,000 „
Cirokmag	190,000—180,000 „
Koriandermag	340,000—380,000 „
Csiliagfű	280,000—280,000 „
Kendermag	380,000—400,000 „
Koles	270,000—280,000 „
Lenmag	620,000—650,000 „
Lencse, prima	550,000—750,000 „
Mák	1450,000—1500,000 „
Muharmag	180,000—200,000 „
Napraforgó fehér	340,000—360,000 „
Tátraka	370,000—400,000 „
Tökmag	800,000—850,000 „

Budapesti vágómarhavásár, 1925. évi szeptember hó 3-án. Felhajtás 731 drb nagy vágómarha. Irányzat lanyha volt, az árak az ázsias minőségnek változatlanok maradtak. Eladatlannal visszamaradt 35 drb. nagymarha. Következő árakat jegyezték kg.-kint elősúlyban: Bika, jobb minőségű 13,000—16,000, kivételesen 17,000—17,500, hika, silányabb minőségű 8000—12,500, tarka hízott ökr, jobb minőségű 13,000—17,000, kivételesen 17,500—18,000, közepminőségű 9000—12,500, alárendelt minőségű 5500—7500, magyar tehén 6000—13,500, kivételesen 14,000, tarka tehén 5500—15,500, kivételesen 16,000, bivaly 8500, növendék 6000—12,500, kieszontni való 4000—6000 K.

Budapesti szarvasmarhavásár, 1925. szeptember 1. Felhajtás 512 darab elősúlyban szarvasmarha. Irányzat élénk volt, az árak változatlanok maradtak. Jegyzett árak: Rög borjú: Belföldi szarvas: I. rendű 19,500—20,000, kivételesen 21,000, II. rendű 18,000—18,000 K.

Tenyészállatok és járművek. (Magyar Mezőgazdák Allettérképítő és Helyettesítő Bizottsága jelentése.) 1925. szept. 4. Importált fehér erdélyi járművek 16,000—18,000, I. rendű belföldi fehér járművek 12,000—14,000, friss fejűtől 12,000—16,000, 1 1/2 éves tüzök 13,000—16,000, 1 1/2 éves tinók 12,000—14,000 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Allettérképítő és Helyettesítő Bizottsága jelentése.) 1925. szept. 4. A ferencvárosi nyílt és zárt vásáron a csütörtöki felhajtás 3025 drb volt, melyből kiharadt 893 drb. Árak: prima urasági 23,000—23,500, kivételesen 24,000, prima szedett 22,000—22,500, közép 21,000—21,500, könnyű jobb 18,000—19,000, könnyű silányabb 17,000—18,000, öreg urasági 21,000—21,500, öreg szedett 19,000—20,000, angol husserlés 20,000—25,000, zsir 30,000—31,000, szalonna 26,000—27,000, sertésbőr fejfel 23,000—25,000, kettőhosszú szalonnás sertés 25,000—27,000. A Magyar Mezőgazdák Szövetsége bizományi hízóllára sertéseket elfogad és olcsó előleget folyósít.

Budapesti lóvásár. Szeptember hó 3-án tartott heti lóvásáron a vásári forgalom közepes. Felhajtott l. oszt. ló 705 darab. Eladott 381 darab. Eladatlannal maradt 324 darab. Árak: Jobb minőségű hálás és csikó 400,000—4,000,000, könnyebb kocsi 7,500,000, igás kocsi 7,000,000—11,000,000, könnyű 4,000,000—7,500,000, számár 600,000—1,800,000, alárendelt minőségű lovak 500,000—4,500,000, vágólovak 400,000—4,250,000 K. Vidéki vágólovásárokat 51 drb-ot.

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Allettérképítő és Helyettesítő Bizottsága jelentése.) A múlt hó 31-iki hétfői lóvásár felhajtása 3402 darab volt. Irányzat lanyha, árak változatlanok maradtak. A l. hó 3-iki csütörtöki pótvásár felhajtása 811 drb volt. Lanyha irányzat mellett árak változatlanok.

Wieni sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Allettérképítő R.-T. jelentése.) A folyó hó 1-ji, keddi lóvásár felhajtása: Osztrák husserlés 58, zsirsértés 58, magyarországi husserlés 244, zsirsértés 2150, romániai husserlés 1450, zsirsértés 2344, jugoszláviai husserlés 149, zsirsértés 843, lengyelországi husserlés 6912, olaszországi 584, zsirsértés 8, összesen husserlés 9385, zsirsértés 5198 darab. Zsirsértésben az irányzat élénk, husserlésben az irányzat meglehetősen élénk, jegyzések: Prima zsirsértés 2'55—2'65, közép zsirsértés 2'50—2'60, öreg zsirsértés 2'35—2'45, szedett zsirsértés 2'35—2'60 husserlés 2'—2'30, kivételesen 2'85 darab.

A l. hó 3-iki csütörtöki pótvásár felhajtása 2328 darab, ebből 1588 husserlés. Irányzat nagyon lanyha, árak 1000 koronával olcsóbbak.

Csehszlovák állatok. (Magyar Mezőgazdák Allettérképítő R.-T. jelentése.) F. hó 31-én marhavásárt 1640 drb, irányzat változatlan, közepminőségű vörösfelhajtás 4086 drb, irányzat husserlésben változatlan, zsirsértésben élénkebb árak tartottak. Jegyzések: Ökr I. 9'20—10'25, II. 8'00—9'00, III. 7'00—7'30, bika I. 7'50—8'50, II. 6'50—7'25, III. 6'50—6'25, tehén I. 7'50—8'50, II. 6'50—7'25, III. 5'25—6'25. Zsirsértés 13'00—13'50, husserlés 12'00—12'30 K.

Müncheni jelentés. Múlt hó 31-én felhajtás 348 ökr: 109 bika, 45 tehén, 29 marha, összesen 531 darab. Vontott irányzat mellett a következő jegyzések fordultak elő: ökr 154, 130—150, 100—120, bika 128, 108—120, 90—100, tehén 128, 110—120, 94—100.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 4900—5000, tejszínhab literje 45,000—50,000, tejföl literje 22,000—30,000, vaj kg.-ja 70,000—90,000, tojástartó kg.-ja 10,000—12,000, juhtúró kg.-ja 30,000—44,000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 80,000—85,000, nagyban 60,000—65,000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 80,000—70,000, nagyban 45,000—60,000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 40,000—60,000, nagyban 30,000—35,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke, darabja 36,000—55,000, tyúk darabja 28,000—35,000, bízott rucsa kg.-ja 32,000—40,000, hízott pulyka kg.-ja 25,000, libamáj kg.-ja 40,000—100,000, ludzsír kg.-ja 42,000—60,000, tojás darabja 1800—2000 K.

Budapesti halpiac. Árak a budapesti piacon kg.-kint: Ponty a kicsinyben 50,000—60,000, kárász 25,000—30,000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak a budapesti piacon: Sárgarépa csomója 2000—3000, petrezselyem csomója 200—4000, zeller kg.-ja 500—1500, kalarabé kg.-ja 800—2800, vörshagyma kg.-ja 1000—3000, fokhagyma kg.-ja 20,000—25,000, ekká kg.-ja 1000—4000, fejeskáposzta kg.-ja 1000—2500, kelkáposzta kg.-ja 1000—2000, fejesaláca drbja 500—1500, rózsburgonya kicsinyben kg.-kint 1000—2000 K, nagyban q-kint 80,000—190,000, fehér burgonya kicsinyben kg.-kint 800—1400 K, nagyban q-kint 70,000—120,000, uborka kg.-ja 2000—600, zöldborsó kg.-ja 2500—7000, tök kg.-ja 800—1600, karfiol 8000—25,000, torma kg.-ja 12,000—40,000, sóska kg.-ja 2000—6000, spenót kg.-ja 2500—5000, champignon-gomba kg.-ja 50,000—90,000, alma kg.-ja 5000—16,000, körte kg.-ja 4000—18,000, szilva kg.-ja 1500—3000, szőlő kg.-ja 3000—18,000 K.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetsége Borosztályának jelentése.) Az utolsó hetek kedvezően, erős időjárás folytán a szőlői kitételek különböző termelőhelyeken, a fellépett firtperonoszpóra és zöldröhadás következtében rosszabbodtak. Ezzel kapcsolatban az ábr-piacon némi szűkülés állott be, úgy hogy ma kommerciósok 4500 K.-án alól Malligand-fokontát al termelőhely, nem vásárolhatók.

Érték, aug. 31. (Devizaforgalom.) Budapest 6007275, Berlin 12290, New-York 51825, Bécs 7275, Prága 1530, London 250650, Páris 2425, Milánó 1940, Belgrád 92276, Bukarest 235.

Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzforgalmán számítva 14,37284 papirkoronával egyenlő.

Most jelent meg! Fontos újdonság!

A munka eredményének fokozása a mezőgazdaságban

Írta: **Reichenbach Béla**, közg. egyet. tanár

Ára: 35.000 korona (Ajánlott postadíj 4000 kor.)

Ez az érdekes mű a mezőgazdasági munkának a Taylor-módszerrel szemléltetését vald szervesen, részletes és díjazást, valamint lényeges előnyök tárgyát.

"Patria" R.-T. könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Felület Sch. Za.-nak Tőfej. Fuvardért és a trágyamennyiségért holdankint 170—200 ezer korona megtérítés kérhető.

K. P. I. Véleményünk szerint az istállótrágya, még ha a hasonló berszerződés idevonatkozólag nem is intézkedik, a birtokról el nem vehető, el nem adható. Azon esetben, ha birtoktrágya egyike kilép a birtokból, úgy az eddig termelt istállótrágyák fele értékének megtérítéséhez joga van. Azon esetben, ha a birtoktrágya szalmát is átvett, akkor a birtel lejáratával a szalmát tartoznak visszaadni. Ha körben az egyik birtoktrágya kilép, azt a szalmamennyiséget, mely feleértékben rászett, tartozik a szerződés szerint visszahagyni minden kártérítés nélkül. Az említett szerződés szerint csak annak a megtérítéshez van jussa, amely a szerződés szerint többetként mutatkozik, ennek is csak fele részére.

Z. majori gazdaságnak. A csalámadé mesterséges takarmány, azt tehát az aratók tartoznak levadni. Műtán azonban a csalámadé levágása sokkal nehezebb, mint más takarmányfélék, körülbelül kétszer olyan árték szőlők levadni, mint például a zabosbükky, vagy más takarmányfélék. Ebből tehát az következik, hogy csak 1/2-3/4 hold csalámadé számítható 1 hold más mesterséges takarmánynak levágása szempontjából.

Bélahalmi gazdaság. A Tillantin nevű szarvas elhárítására, az Ázofornu pedig a talajbaktériumok beoltására, tehát egészen más célokra szolgált. Az előbbi szarvas hatékonyására vonatkozó hivatalos származás közleményét talál a kérdésű „Köztelek”-nek I. évi aug. 15-én megjelent 64—65. szám, 621. oldalán, az utóbb említett „Ázofornu”, amely a birtokos szarvasát hivatalos a zöldröhadást helyettesíteni, még hazánkban kipróbálva nincsen. Az „Ázofornu társaság” különböző művelési növényeink részére külön-külön készítményt állít elő, tehát búza, rozs, répát, stb. részére, csak ezeknek a növényfajtáknak megfelelő baktériumkészítményeket. Alkalmazandó Csehszlovákia területén, kérdezőkérésünkre azonban hivatalos helyekről nem kaptunk teljesen meggyugtató választ. Mindenesetre ajánlatos volna kísérletet tenni a birtokos szarvasát a szarvas kísérletet tenni: az elv tudniillik, amennyiben ennek a szarvas hatására nyugvók, ugyanaz a helyes elv, amellyel annak idején már *Hilteer* hirdett és alkalmazott (J. Mitteil. der deutsch. Landw. Gesellch. 26. kötet, 1921. 12. old.), a megoldás azonban azon fordul meg, vajon sikerül-e a mezőgazdasági szemnek a birtokos nagyon előző talaj- és földrajzi viszonyait megfelelő készítményt előállítani. D.

R. J. Fogynervek. Helyesnek tartjuk a rendes vetésforgó betartására, vagy létesítés szempontjából a leveleiben jelzett utat az eljárásit, hogy jól értesítéssel a búza után termelendő búza talaját megrögzítse a szarvas birtokos vet el. Ebben az esetben előzi azt, hogy a talaj birtokosra lesz. A talaj tökéletes munkája nem lesz teljesen elérhető és er meglő a természetnek is meg fog látszani. Azonban a rendes vetésforgóba történő bejutás szempontjából helyesnek tartjuk a búza után való búza vetését.

Talajművelési gazdaság. A háziállatokra a rögök általában hálás van. A meghonosult folytán annál nagyobb változások keletkeznek, minél inkább térnek el az új utakon az elterjedtektől az eredetiektől. Amíg a primitív (őszi) fajta esetében a rög hatásra állnak elő, addig a kulturáltat keletkezésénél az ember tenyésztésének jut döntő szerepe. A magyar marha primitív fajta, melynek két típusa: az erdélyi és az alföldi jellegű magyar marha ismeretes. Az erdélyi magyar marha zömtebb terméti és szarvas inkább oldára önként, míg elhőben az utóbbi marha karcsúbb, nyúlásúbb és szarvas főleg törökzsenek. Az Erdélyből a tábi gazdaságba behozni szándékolt magyar behozni ivadéka az eredeti állatoktól székegeretlen különböző fogak, de lényeges eltérések nem fogak jelentkezni és az állatok elkorosodásától nem kell tartani, ha hasonló tartásviszonyokba birtosunk. A magyar marhának legelőjárásra kivétel szükséges van, mert emellett szarvas ökrök nem lehet előállítani. Az istállóban való tartás nem gazdaságos dolog és nem nyújt védelmet az elkorosodás ellen, hanem ellenkezőleg elősegíti azt.

Intézk. Erővel. A birtel szerződés szerint átadott lóheretetés a birtel lejáratával a birtel vagy természetben, vagy ha birtel el átadályozta, pénzértékben tartozik a birtelnek, vagy helyettesítésnek beszolgáltatni, ha ehhez a birtel birtokos ragaszkodik.

„Érdékeltetés” Október hóban letört nagyszemű tengeri tavaszi lemorzsoltság veszt a sulyából becsaradás alapján átlagos 16—18%-ot, az aprószemű tengeri pedig 10—14%-ot.

L. K. Nyiregyháza. A jelek szerint a malacok angolokiban szenvednek, illetve most már kezdések bejelenni. Ha tud változtatni a takarmányok, akkor adjon kevesebb burgonyát és tengerit, de több árpát vagy borsót, vagy próbálja meg a *balatonai halászlét*, melynek leírását (illetve etetési módját) olvassa el a szeptember közepén II. kiadásban megjelent „A sertés tenyésztése és hizálása” című könyvben. Minden körülmények között adjon azonban *iszapolt krétát*, az „Adriót”, naponta egy jó kávéskanállal a mosléba bekeverve. Ezt már minden intelligens állattenyésztő teszi nemcsak malacokkal, de borjúkkal, bikákkal, szoptató és legelő állattal is. Az „Adriót” kaphatja az Állattani Árcsorgalmi Részvénytársaságtól, Budapest, VII., Dob-utca 37.

H. T. Haszonbér szerződésére nézve szükséges általános elvek a következő munkákban találhatók: Hensch: Üzemtan, 400 oldal és a következő oldalak, Magyar Farm-rendsz. Kiadja a földm. min., Bp., 1893. (Földművelésügyi min. könyvtárából rendelkezhető meg.) Lechner-Kodolányi: Gazd. haszonbéri mintaszerződés. Bp. 1878. Jó mintaszerződés a közalapítványi birtokok haszonbér szerződéséről mintája. Megszereshető a kultuszminisztériumban. A mostani jogállapot szempontjából figyelembe kell venni a 8140/1923. M. E. rendelet (lásd: Csor Lajos: A haszonbérk valorizálása, Bp. 1923. Megrend. szerzőnél, Üllői-ut f.) és a legújabb 3000/1925. M. E. rendeletet. Megjelent Budapesti Közlöny, 1925. máj. 17. 111. számában.

Rakásparaszt. A szilva cukortartalmától és helyes becéződtől, lepárlástól függ, mily szesznyeredéket ér el. A magyar szilva cukortartalma faj, vidék és évszázad függés szerint 3—17% között ingadozik, i. eg. cukorból körülbelül 0'6 liter a nyeredék. A finomítás alatt elő- és utópárlat elvételével, illetve a vodka nem abszolút kifőzéssel, 5%: igen finom szesz előállításánál pedig 10% veszteségre számíthat. Nagyban, azaz többszörös létezőkor elő- és utópárlatok finomíthatók, illetve új lefűzésbe is adhatók. Ekkor a veszteség apad. A múlt évben 1 q szilva átlagban 5—6 liter abszolútalkoholt, azaz 10—12 liter 50%-os szilvapárlatot eredményezett. Idei szilva valószínűleg, miként a barack, cukorban szegényebb. Célszerű volna, ha érjeshető cukortartalomra a szilva a M. Kir. Erjedéstani Állomáson, Budapest, Dobru-ut 15. megvizsgáltatja. Minden termelt 1 hl. szeszleket (1 liter abszolútalkohol) 140 K. adó terhel. Ebből 5% engedményt kaphat.

FORDSON-TRAKTOROK, OLIVER-EKÉK, FORD-AUTÓK

ÉS ALKATRÉSZEK azonnali szállításra kaphatók:

ANTAL-JÁNOS és TÁRSA „FORD”-gépek autorizált képviselője **Kaposvár, Fő-utca 22. szám**

W. S. J. L. A tavaszi zabszalma a takarmányszalma csoportjába tartozik, az takarmánynak tekintendő, miután 90%-ban azt felszokták takarmányozni és csak 10%-ban használható alomszalmának.

Szeszgyár-gazdaság. Zalaország. A répában a cukor eloszlása nem egyenletes. A legtöbb cukor a répa súly-pontja körül, vagyis ahol a répa vékonyodni kezd, a külső héj és középtengely körül található. Ettől befelé, kifelé, felfelé vagy lefelé a cukortartalom esik. A lefejezés mérve szerint 3-7%-kal kevesebb cukor lehet a fejben, mint a repacukortartalom középsőrétege. Ezért először, ha a M. Kir. Erjedésközi Állomásnál a fej cukortartalmát megvizsgálta. Az időközi beszárulás számításba vétele érdekében a fejek súlyát elküldés előtt le kell mérni és ezt az adatot az intézetnél közölni. A répafej feldolgozása diffúzió s szeszgyárban gazdaságos. Gőzöléses eljárásra berendezettben a cukorszegénységet mélyszál, tengerivel, vagy keményítődus burgonyával kell pótolni. Különböző csukorban gazdag répát indokolt gőzöléssel feltárni. A 8, illetve 16%-os cukortartalmú répa megőrzését és leparázását egyenlő költség terheli, viszont a 16%-osnál kétszer annyi a szesznyerődék. Diffúziós szeszgyártásnál 8-10% cukortartalmu cefrét érjentesnek. Cukorban szegény repánál csak a szeletelési költség emelkedik.

H. T. J. dr.

Világezabadalom?
Forró nyárban sem kell jég,
 ha húst, tejet, tojást, sört stb.

Önműködő [A-B] géppel hűt
 mely így bámulatosan egyszerű:

Egyedülről is!

Gellert Ignác és Társa R.-I. Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: 12-81. Wien, III., Kegelgasse 27.

CIPŐK ÉS BAKANCSOK
 legolcsóbb gyári árban.

Férfi munkásbakancs, tiszta bőranyagból, 40-45 sz. K 145.000
 Férfi sárga szőrös talpbőr bakancs, egyben szabott, kipróbált talpán, 40-45 sz. 79-82. K 175.000
 Férfi sárga strapacipő, amerikai forma, 40-45 sz. K 195.000
 Szandál, külföldi barna bőrből, 38-40 sz. K 85.000
 41-43 sz. K 95.000
 Mindenféle finom cipő és bakancs. Postai rendeléseket pontosan teljesít.

KISS H. cipőnagykereskedő
 Budapest, VII., Miksa-utca 13. (Gohány-u. sarok, New-York palotájánál)

Legelőrendű kivitelben és legprimább anyagból készült

kocsisöltönyök, inas-, vadász- és soffőrruhák, esőköpenyek, szűrők.

Óriási választék mind jennemű munkás-, gépész-, cséplő-, méhész- stb. öltönyökben.

Előnyös árak!

Képe képes árajegyzékünket, ingyen és bérmentve küldjük meg!

Pontos és előzékeny kiszolgálás.

Meg nem felelő árát bármikor visszatérítjük.

„RATIMORS“
 legujabb és legmegbízhatóbb patkányirtószer

A gazdaságosság köréből beérkezett kérelmeknek és megnyilatkozott kívánságoknak megfelelőleg, hosszú időn át kísérleteztünk olyan patkányirtószer előállításával, amely rendelkezésének megfelelő, a patkányokat tehát károsítja és az anyag egyéb állatra nem mérgező hatása. Célunk eléréstét a befejezett kísérletek abszolút eredménytelenség bizonyították és ezára, hogy rövid időre hoztuk forgalomba a „RATIMORS“ patkányirtószer, minden oldalról a legnagyobb előnyös nyílvaul meg.

A „RATIMORS“ folyadék, amely a használat utáni állapot szerint használható fel, ára üvegenként 80.000 korona.

Megrendelhető:

a Veterinária Vegyszeti Részvénytársaságnál
 Budapest, IX., Lónyay-utca 18/b szám.
 Telefon: József 104-64, József 20-14. 7022

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
 BUDAPEST, V. VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 32.
 A GYŐRI WAGGONGYÁR
 SZÉKERKERÉK GYÁRTÁNYAINAK VEZÉRKÉPVISELETE.

Rába SZÉKERKERÉK
 hajlított felleppal vasalva.

Tökéletesen száraz faanyag! Sokkalta tartósabb minden más keréknél! Készül minden járatos méretheben!

Gulmann és Társa
 RAKÓCZI ÚT 16.

Mielőtt jószágait eladná, vagy mielőtt azokat beszerezne, forduljon

SABORSKY JÓZSEF és FIAI
 Részvénytársasághoz
 Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 14. Sürgőnyeim: Alfiz. Budapest

Érdeklődéségekben az 1949 óta fennálló **JOSEF SABORSKY & SÖHNE** WIENI CÉGGEL.

FOGLALKOZUNK
 mindenféle élő és leölt állat értékesítésével.
SZÁLLIT
 mindenfajta járműökröt, valamint továbbtartásra alkalmas növendékmarhát.

Gyapjút
 közvetlen bel- és külföldi gyári megbízásból legmagasabb áron vásárol

Zelner Artur
 Budapest, V., Szabadság-tér 17.
 Főszépalota (főbejárati) Telefon: 76-99

Közvetítő árak: jutalékban részesülnek

HEUCKE-GÖZEKE
 modern, tuhavitós, 15 légtérős, okával, lakókozsival, lajtokkal, teljes garanciával, kedvező fizetési feltételek mellett, 550 millió koronáért eladó.

Részletes ajánlattal szolgál:

Telefon: József 21-55 8200
 89-87

Molnár J. és Társa
 műszaki és gépkereskedelmi vállalat
 Budapest, VIII., Baross-tér 4.

Szénát és szalmát
 préselve vagy lazán, teljes vagonrakományokban szállít legolcsóbb napi áron:

Böhm Arnold
 takarmány- és terménynagykereskedő
 Budapest VII., Vörösmarty-utca 20. sz.
 Telefon: József 41-81 8164

SCHLICK-NICHOLSON GÉP-, WAGGON- ÉS HAJÓGYÁR R.-T.
 Budapest, VI., Váci-ut 45-47.
 Távirati cím: Schlicknicholson. Alapítási év: 1869.

„Glória“ páros soru kanalas vetőgépeket,
 „Nemzeti“ páratlan soru tolóhenger vetőgépeket
 minden nagyságban raktárról azonnal szállítunk.

Egyéb gyártmányok: Gőzcseplőgarnitúrák, magánjáró lokomobilok, tengeriszártpőgépek, továbbá gőzgépek, gőzkazánok, vízi turbinák, nyersolajmotorok, szivógázmotorok, waggonok, hajók, jéggyári és hűtőházi berendezések, bánya- és szállítóberendezések.

8147

Eredeti francia „Filtz“-gyártmányu traktorok, csepeli gyártmányu ekék, boronák és „Agrar-Drill“ vetőgépek, permetezők, borsajtók, tejgazdasági felszerelések igen olcsón kaphatók.

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, V., Rudolf-tér 8. sz.

Kérjen árajánlatot.

GŐZEKE -résztételeket mindenféle gyártmányú gőzekhez készit és szállit preciz kivitelben, azél fogaskerekeket, fémszapgyakat, tűzszekrényeket, ekavassakat stb. **SODRONYKÖTELEKET**

SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCON,
Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth gépgyár r.-t. Ford-outók, Fordson-traktorok képviselője. 8083

28 drb tarka és fehér prima jármosökör

egy tételben eladó, kg.-ként 14.000 koronáért. **Lajoshalmi Intézőség, u. p. Gáboros, Békés megye, állomás: Szarvas. 8248**

Magastörzsű és bokoralaku **gyümölcsfát, díszfát,** díszcserejét, gyümölcsfavadoncot, ill. tömb- és erdészeti csomótét, Akác-sorfat és esemetét, sövénynövényeket, örökzöldet, spárgatövet, szamóca-palántát, fűzdványt, gladiolus-hagymát, chrisanthemum- és dahliatöveket szállit jutányos áron **Magyar-Hollandia Faiskola és Kertészeti Részvénytársaság, Szahadhatyán. 8208**

CEMENTIPARI GÉPEK és FORMÁK SZÁNTÓ és BECK HÉRNÖK GÉPGYÁRÁBAN

BUDAPEST, X., GYÖMRŐI-UT 78-79. SZ.
Telefon: József 50-52, József 90-94 7023

Kérjen árajánlatot

KOMNICK-féle motorekék 45 és 80 HP
KOMNICK-féle kettősrendszerü gőzekék
MacLAREN-féle magánjáró és kettősrendszerü gőzekék
FORDSON-traktorok, OLIVER-ekével,
HAWA-traktorok, cséplők, fűkaszalók,
SKODA-tejszeparátorok, kis ekék, kultivátorok, mindenféle gazdasági gépek, műszaki cikkek, olajok

„AGRICULTURA“ KERESKEDELMI R.-T. géposztálya (Fleischl Samu cég géposztálya)
BUDAPEST, V., MÁDOR-U. 28. Modernül berendezett gépjavítóműhely. 7124

15287/1925 -II.

Ajánlati felhívás.

Debrecen sz. kir. város Tanácsa a város menése és törzsgyűlése részére szűkeéges

1128 q zab

szállítására zártajánlati versenytárgyalást hirdet. A zártajánlati versenytárgyalási feltételek, valamint az ajánlati minta a városi Tanács gazdasági ügyosztályában (I. em. 28.) megtekinthetők, illetve megszereshetők. Szabályszerü ajánlatok **foljó évi szeptember hó 15-én délelött 11 óráig** a városi polgármesteri hivatalban adandók be. Az ajánlatok felbontása ugyanezen napon déli 12 órakor történik nyilvánosan. Elkésve adotti, vagy a feltételeknek meg nem felelő, valamint távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Debrecen sz. kir. Tanácsaok 1925. évi augusztus hó 28-án tartott üléséből. 8291

BOREIS-féle Ori-ginál eckenderfi ösziárpa

első utántermése, mely az idén 21-szeres magot termelt, eladó vevő zsákjaiban g.-ként 310.000 K-ért **Csohaj Gyula gazdaságában, Tarcal, Zemplén m. Posta, vasút, távirata helyi. 8204**

Villamos-világítást, erőátvitelt és akkumulátor-telepeket tervezünk, építünk, javítunk és karbantartunk. **HADIG-berendezéseket, szerszám anyagot, lezárdmpát raktárról szállítunk. Kültségtérmetel díjmentesen szolgálunk.**

HOFFER és SZOMMER műszaki és elektro-technikai vállalat, **Budapest, VI., Eötvös-u. 29. 7626 Telefon: 49-03**

OLVASSA a „Köztelek Olvasó Könyvtár“-t. - Kap- ható a "Patria" r.-t. gazdasági szak- könyvkereskedésben Budapest, IX. Üllői-út 98. (Köztelek)

110 drb 5 hónapos, átvezett mangalica nagybörzében

Kocamalac eladó **Csohaj Gyula gazdaságában, Tarcal, Zemplén m. Posta, vasút, távirata helyi.**

Mangalica tenyészkának

és 100 darab tenyészkeze, melyekből 50 drb 2 éves, haza, májusban féslek. 50 drb 1 éves. A nagy díjak és többszörösen első díjjakkal kitüntetett tenyészetemből eladók. Cím: **Csohaj József gazdasága, Csohaj, Szabolcs megye, vasútiállomás Tokaj. 7088**

GYÜMÖLCSFÁK

TRUNKHAHN FAISKOLA, Békásmegyér Budapest mellett

ÁRJEGYZÉKET KÉRJEN

8216

A legjobb magyar kályhák

KALOR

ISIS OECONOM KORONA RADIUS

PERPETUUM

Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő R.-T.
Telefon: 171-88 és Vasöntő R.-T. 171-88 (Nirsch és Franck)
Budapest, VI. ker., Aréna-ut 128. szám

Husliszt

szopós és növekedő angol sertések ideális takarmánya. Nyersprotein-tartalma: 90-81%, emészthető protein 68-60%.

„Natura“ Erőtakarmánygyári és Áruforgalmi RT.
Budapest, V., Árpád-utca 7. 8290

Tárcsásborona

szállítókeszülékkel, 12 darab 16"-os különleges acélból készült tárcsákkal, míg a készlet tart **2,500.000-** korona és a forgalmi adó. 8288

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Rudolf-tér 1. sz.

Világszerte elismerten a leggazda-ságosabb és legtartósabb szántó-gép a kétgéprendszerü, forrógőzű **HEUCKE-féle gőzeke**

12-16 és 20 HP nagyságban.

!!! A gyárban teljes garnitúrák raktárról azonnal szállíthatók! !!!

KÉPVISELII **SZÉKELY és TÁRSA**

Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4. szám.
Telefon: 96-60

Teljes gőzekészletek, hántoló-kultivátorok, billenőekék, boronák, répakomolók és az összes tartalék- és pótalkatrészek. 8191

Elismerő nyilatkozat:

Tek. Heucke gőzekegyárnak, Gatersleben.

Köszönetesen igazoljuk, hogy az 1918-ban, tehát 11 év előtt nekünk szállított 20 HS gőzekészlettel teljesen meg vagyunk elégedve.

Ezenle átlag 1800-2000 kat. holdat szántottunk vele és 11-12 hüvelyk mélység melletti naponta 25-27 kat. holdat műveltünk meg. A szántogatás: földanként 75-85 kg., a vízszükséglet 250 liter volt. A szántást 1 gépész, 2 fűtő és 2 okvezető ember végezte. Az évi karbantartás nem volt költségesebb, mint bármely más rendszerü gőzeké.

Köszönetnyilvánítás, 1924. február 20. Teljes tisztavetél: **gróf Wenckheim Pál** mezőgazdasági szakember

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

CSAK AZ **Eternit** VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK MÁTSCHER LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 33. GYAR: NYERGES-ÚJFALU

**Nemesített német
tenyészsertésekre**

előjegyzéseket elfogad **Witten Lajos dr.,**
Budapest, II., Toldy Ferenc-u. 14. 8178

Nagy kereskedelmi és gazdasági tudás, széles körű
kereskedelmi és gazdasági összeköttetésekkel rendelkező,
jogi és gazdasági kvalifikációval, kiváló szervező erő,
velt nagybélű, ki négyzetóra pesti lakással rendelkezik,
felajánlja szolgáló **egy KÖZPONTI IRODA részére,**
lakást, lakást
annak megszervezésére, vezetésére, külön gazdaság ve-
zetésére. Hasonló megbízást elfogad vidéken is. Meg-
kereskedést „Szorgalom 6245” jellegű a „Köztelek”
kiadóhivatalába kér. 8249

KNUTH K.
MÉRŐK ÉS GYÁROK
Budapest, VII., Garay-utca 10.
Telefon: József 10-75

Vizvezetékek 7997
Központi fűtések
Szárítóberendezések

KNUTH K.

Gőzekeköteleket
csavartól legmagasabb szilárdsággal ellátottak 7854
eredeti gyár: Arken, szonni szállítók

Toepffer Róbert
Budapest, I., Mészáros-u. 6. Telefon: József 85-00.

SIRIUS darálók
a legjobb emésztő műköve-
kkel, golyós csapágyakkal.
Orálai teljesítmény! Kis erőszükséglet!
Csak egy beszerzési ár! 7700

Farkas J. és Társa
BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 51. K.

A magyar gazdának a nyugati
kultúra áldásaira szüksége van.
A gazdasági kultúra államaiban,
mint
**Hollandia, Dánia, Belgium,
Japán, Amerika, Németország**

TILLANTIN

a versenyen kívüli és egyedüli sti-
muláló **terméstöbbletet** és
üszögmentes termést biz-
tosító **vetőmagsávázó szer.**

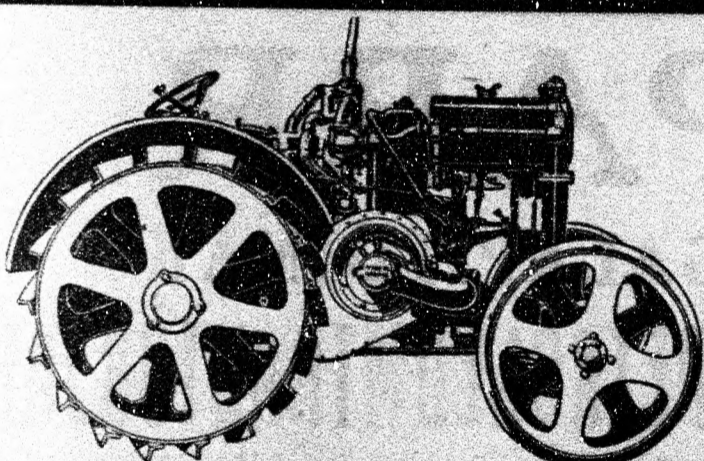
10 métermázsra vetőmához 1 kg. elegendő.
1 kg. ára 100.000 korona.

**Mezőgazdasági és Ipari Vegyszerek
Kereskedelmi R.-T.** 8113
Budapest, X., Hölgy-utca 14. szám

Lótartók! Lószerszámot, pokrócot, **nyergeket** szállítunk bármilyen mennyiségben!

Igás, párja --- 1,700.000 K-tól
Parádés, párja 4,000.000 K-tól
Nyergek, drb.-ja 2,000.000 K-tól
Mindennemű árunk 1. rendű.

KOLHÁRYI TESTVÉREK
szíjgyártók és nyergesek
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 49. SZÁM.
Hírcélfon: József 52-00 7545
Főtelephely: Budapest, VIII., Tattersall.

Mindig csak a legjobbat szállítani

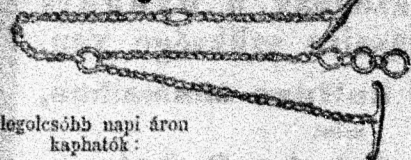
több mint **40 év óta** cégünknek ez a **tradíciója** és ez vezetett,
midőn a **CASE** amerikai traktorgyár kizárólagos
képviselőjét elvállaltuk.

- Mindenki, aki traktor iránt érdeklődik, várja be a CASE traktorok nyilvános bemutatását, mert
- a **CASE traktor** szerkezetében kupos fogaskerék vagy végtelen csavar egyáltalán alkalmazva nincs, melyek más traktornál az erő nagyrészét megemésztik;
- a **CASE traktor** szíjtárcsája közvetlenül a forgattyus tengelyen ül, csépléskor az egész fogaskerékszerkezet áll;
- a **CASE traktor**-nál csépléskor nem kell a szíjat keresztelni;
- a **CASE traktor** forgattyus tengelye három csapágyban jár;
- a **CASE traktor**-nál a forgattyus tengelynek és a hajtórudaknak csapágait olajszivattyú látja el nyomás alatt kenőanyaggal;
- a **CASE traktor** összes tengelyei nagy és erős hengeres csapágyakban járnak;
- a **CASE traktor** gépje kicserélhető hengerekkel bír;
- a **CASE traktor** beépített hatásos gyorsaság szabályozóval van ellátva;
- a **CASE traktor** a hűtőviz mozgatására külön szivattyúval bír;
- a **CASE traktor**-nál a ventilátor hajtásához nem kell szíj, amely gyakran megnyulik vagy elszakad;
- a **CASE traktor**-nál a gyújtáshoz magasfeszültségű Bosch-mágnes van alkalmazva;
- a **CASE traktor** valódi Sack-féle ekével szánt.

Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál

PROPPER SAMU R.-T., Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 52. szám

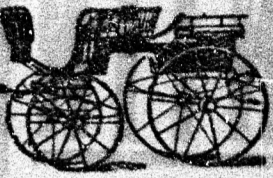
Gazdasági láncok

legolcsóbb napi áron kaphatók:

HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.
 sodronyfont-, kerítés-, vaabutor- és láncgyár
 Budapest, VIII., Üllői-ut 48/5.
 Fiók: Budán, II., Vá-utca 59. szám. 7653
 ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

Alapítva 1892-ben.

ZUPKA ANTAL
 autókészítési- és kocsigyár, Budapest VIII., Ház-utca 17. sz.
 Telefon: J. 48-08
 Állandó raktár új és használt kocsikban. Kocsik javítását, fényezését, újra való kárpitosát, futáryosát vállalom. 7572

Elektromos világítási és erőátviteli berendezéseket

aradalmak, malmok, kastélyok stb. részére, meglévő telepek átalakítását, hővitését, szivattyúk, gazdasági és hűtőberendezések beépítését vállalja:

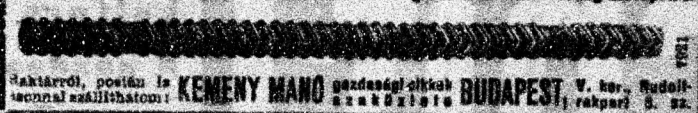
Székely és Társa mérnökök
 Budapest, VI., Liaz-Ferenc-tér 4. sz.
 Telefon: 95-80, 7719 (Alapítva 1905-ben)

HÜTŐTELEPEKET

és jeggyári berendezéseket tej-, hús- és egyéb élelmiszertüzek számára a világhírű **SABROE & Co.** dán cég rendszere szerint szállit:

Dáv d és Kertész kazán- és gépgyár részvénytársaság
 Budapest, VI., Máglya-utca 75-77.
 Telefon: 80-17. 8180

Főkeleles cséplés eszkis a szabadalmazott dobkosárbetételeim

alkalmazásával, mert csak ennek segítségével lehet a kaliszát a gabonától azonos módon szétválasztani.
 Raktárról, postán is **KEMENY MAND** gazdasági alkalmasságú BUDAPEST, V. ker., Rudolf-utca 8. sz. számmal szállíthatom!

SCHILLINGER MIKSA
Zsák és ponyva
 kereskedés és kölesüzés
 Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

USPULUN

A legjobb csávázószer.

Az összes vetőmagvak (búza, rozs, árpa, zab) csávázására.

Emeli a terméshozamot a csirő és hajtóképesség növelése által.
 Eljárásritja a magvakhoz tapadó gombócárókat, fertőtleníti a talajt.
 Tulajdócalás veszélye nem fenyeget!

Uspulun és Uspulun porpác a vetőmagvak nedves vagy száraz pácolásához

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co., Leverkusen készítménye
 Magyarország részére gyártja: Krausz-Moskovits Egyesült Ipartelepek R.-T. Budapest VIII., Örömvölgy-u. 8.

Beszerezhető: a „Nangya” szövetkezet központja és fiókjainál, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, valamint Krausz-Moskovits Egyesült Ipartelepek R.-T.-nél, Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 8. szám. 8196

HART-PARR

A TRAKTORIPAR MEGALAPÍTÓINAK

24 ÉS 30 LÓEREJŰ, LEGJABB RENDSZERŰ PETRÓLEUMTRAKTORJAI

RAKTÁRUNKRÓL SZÁLLITHATÓK!

Kérje 2. sz. árjegyzékünket!

A HART PARR-tracterek valóságos mezőgazdasági tracterek!
 Gyökeresen eltérnek az automotoros tracterektől!

Jellegzetes kiválóságuk:

- Alacsonyfordulatszámú fekvő motor!**
- Minden rész bámulatlan könnyedséggel hozzáférhető!**
- Teljesen újrendszerű szabadalmazott petróleumkarburator, mely a leggazdaságosabb fogyasztást biztosítja!**
- Szántás: 3-vasú eredeti amerikai ekével!**
- Cséplés: 48"-54"-60" dobszélességű cséplővel, melyeket játszi könnyedséggel el is vontatnak.**
- Súly: 24 HP traktor 1850 kg., 30 HP traktor 2400 kg.**

Futóhomokra, vagy olyan területre, hol a talaj igen egyenetlen, ajánljuk láncotlappas „Caterpillar” tractereinket, amelyekre nézve külön árajánlattal készséggel szolgálunk.

Árajánlattal és katalógussal szívesen szolgál a vezérképviselő:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T., Budapest, V., Váci-ut 80.

A középirtok legalkalmasabb szántógépe az
Államgépgyári kétgéprendszerű XCT jelű gőzekekészlet
 Teljesítménye óránként 1 magyar hold. Rendkívül jutányos áron szállítja:
A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
 Nyugati fiók: Vilmos császár-ut 63. sz. Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. Keleti fiók: VIII., Baross-tér 9. sz.

LÓSZERSZÁM Igás, párja 1.500.000-100, páróló 2.500.000 K-100.
Gépszij minden varrozójak, kötőszijak, szirony, kumet lószerszámok, munkásbakancsok 180.000 koronától, mindenkor raktáron.
Állati bőrtöket kikészít bőrmunkában (szőrmével is) eszleg megvesz
Gál Mihály és Társa bőrgyáros és szijgyártó (Oprahás megűs) 7509
 Városlótróda és kőszőrtár: Budapest, VI., Lázár-utca 16. Telefon interurbán 150-97

Legújabb gazdasági szakkönyvek
 Jegyzékek ingyen küldi a "Patria" r.-t. gazdasági könyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Keresünk megvételre ákácerdőt
Löwy Sándor és József fakereskedők
 Budapest, V., Bálvány-utca 8. 8180 Telefon: 21-69

Reichenbach Béla: A munka eredményének fokozása a mezőgazdaságban. Ára 35.000 K. "Patria" r.-t. könyvcsillaga, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

UJ RENAULT személy- és teherautóautó
REIMAN BUDAPEST, V., Vörösmarty-tér 3. TELEFON: 141-03, 140-77 8099

Uj tejüzem!
 Vevünk tejet, tejtermékeket (évi kötésre is)
VITAMIN Tejipari Vállalat
 Budapest, VIII., Mátyás-utca 13. szám. Telefon: József 22-40 8006

"Westfalia" tejseparatorok
 mindennemű tejgazdasági eszközök, tej-, vaj- és sajtkészítő telepek berendezése legelőnyösebben
STANGA JOZSEF tejgazdasági, gépkereskedelmi és műszaki vállalatának vásárolhatók. Irata és raktár: Budapest, IX., Ráday-u. 26/K. Telefon: J. 25-73

8201 **Wástelűves mangalica** tenyészkacok és tenyészkocák
 Átvészelték, többszörösen díjazott tenyészetemből eladó. Csobajai Gyula gazdasága, Tarcal, Zemplén m. Posta, vasút, távirat helyét.

SZÁRÍTÓ-BERENDEZÉS eladó
 napi 30.000 kg. teljesítménnyel (tengeri stb.)
 8200/a **Molnár J. és Társa** műszaki és gépkereskedelmi vállalat
 Budapest, VIII., Baross-tér 4. szám

Kétgéprendszerű gőzekkel borszántást vállal
Hajdu László okl. gépészmérnök, törvényszéki szakértő
 Budapest, VIII., József-körút 49. Telefon: József 22-55. 8151 Sörgőnyelmi "Hajmör Budapest"

Eladó 24 HP Fowler-garnitúra, négyes, hatos, hetes és rigolirékevel, fajtákkal, lakókocsival, kilinó karban. A garnitúra szemből megtekinthető. Érdeklődők forduljanak: Budapest, II., Zsigmond-u. 24., II. 2. Telefon: 100-36 8227

Gróf Almásy Dénes kétegyházi uradalmaiban 8 darab 2 1/2-éves magyar bika eladó.
 Fevilágosítást ad az Urad. Intézőség, Kétegyháza. 8254

Pyroleumvilágítás
 50%-kal olcsóbb mint bármely más világítónyag, nem tűzveszélyes, nem füstöl, szagtalan.
Gazdasági épületek világítására kiválóan alkalmas
 Próbaküldemény 35.000 korona utánvétel mellett. 7919
 Benzint, motorhajtó (nyers) gázolajat, pyroleumot, mindennemű gép- és hengerolajat, kocsikenőcsöt, gépszirt legjutányosabban szállít:
"METEOR" Világítási és Olajkereskedelmi R.-T.
 Budapest, X. ker., Fertő-utca 9. szám, Czeglédi-ut sarok. Telefon: József 45-81, József 79-51.

Magyar gulya mezőhegyesi bikák után nevelve, **10 drb 4-6 éves tehén**
 köztük 8 borjas, 7 drb 3 éves befedeztetett üsző és 3 drb 2 éves üsző, tenyésztésirányváltozás miatt eladó Csobajai Gyula gazdaságában, Tarcal, Zemplén m. Posta, vasút, távirat helyét.

Gazdák figyelmébe!
 Férfi és női angol lovaglósizmák, vízhatlan gazdasági csizmák, vadászcipők a legjobb kivitelben, a legolcsóbb árban megrendelhetők
Stefanits János cégérel 7924
 Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 85. sz.

REITTER ÖDÖN kocsigyáros
 Magy. kir. udvari szállító Budapest, VIII., Fecske-utca 15. szám. Telefon: József 9-36
 Állandóan raktáron előrendülő **uj kocsik**
 Kocsik javítása a budapesti telepen és a vidéki kocsigyárban. Irata. 8220

Uj rendszerű központi melegvízfűtés!
 CSALÁDI HÁZAKHOZ, VILLÁKHOZ, ÜZLETEKHOZ. Beszerzése nem drágább mint a cserépkályháé! 500 köbméter lakott helyiséget fűthet óránként 3-4 kg. kokszzal! Így üzeme rendkívül gazdaságos, olcsó, higiénikus és tiszta. Bárhova könnyen beszerelhető! Kérjen prospektust vagy nézze meg üzemből levő fűtéseinket.
 A berendezést tervezi és építi:
Thiergartner és Stöhr R.-T.
 Budapest, I., Budafoki-ut 9/11. egészségügyi és fűtési berendezések gyártása és felszerelése. 7546

ERDÉLYI MÁRK gőz- és motoreke-alkatrészgyár és gőzeke-borszántó vállalat
 Budapest, VI., Lehel-utca 10. Telefon: 19-17, 194-25
 Sörgőnyelmi: "Gőzeke" Budapest
Vállal BÉRSZÁNTÁST
 legmodernebb, túlhirtős, majdnem teljesen új gőzekkel, vállalja továbbá:
 gőzekekészletek, billenőkék teljes gyári javítását, új tüzszekrények építését, mindennemű kazánmunkákat.
GŐZEKEALKATRÉSZEKET szállít minden rendszerű gőzekekre raktárról, vagy készíti és javít rendelés után.
 Modellek után készíti bármely, acélöntést, szürke vagy bronzöntvényt.
 Mint a Dolohol-gyár budapesti képviselője. Állandóan raktáron tart és azonnal szállít új **gőzeke-sodronyköteleket** minden méretben, eredeti gyári áron. 7874

Eladó elsőrendű főuri birtok
 az Alföldön 1000 és 500 holdas, szép lakással, kerttel, teljes felszereléssel, kedvező fizetési feltételekkel. — Azonkívül több nagyobb és kisebb birtok és bérletek kaphatók.
Darvas Aladár ny. urad. főtitk. OFB. vállalata, Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 8. Telefon: 42-65 8251

A legfokéletesebb ének- és zenélőgép a 8255 **"VOX"**
 Földbirtokosok öröme: hangverseny otthon! Kétféle Jazz-band tánclemezek. Állandó nagy választék
GHMEL J. és FIA cégérel, Budapest, IV., Doák Ferenc-utca 6. sz. Ugyanott a világ legjobb zongoráinak Bösendorfer, Bechstein stb. egyedüli képviselője. Olcsó árak. Kétféle üzleti feltétel.

